LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

Uudistuksen voimaantulon siirtymisestä johtuvat pykälämuutosehdotukset

Liite sisältää valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja oikeusministeriön maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantulon siirtymisestä vuoteen 2021 johtuvat muutosehdotukset hallituksen esityksiin HE 15/2017, HE 57/2017, HE 15/2018, HE 16/2018 ja HE 52/2017 sisältyviin lakiehdotuksiin.

Aikataulumuutoksesta johtuvat muutokset on merkitty *keltaisella*.

1. Maakuntalakiehdotus

HE 15/2017 muotoilu	Muutosehdotus, jossa merkittynä *kursiivilla* aiempien StV-vastineiden mukaiset muutokset ja *keltaisella* aikataulumuutokset
104 § Maakunnan talouteen liittyvät arviointimenettelyn edellytykset	***104 § Maakunnan talouteen liittyvät arviointimenettelyn edellytykset***
Valtiovarainministeriö voi käynnistää maakunnan arviointimenettelyn, jos: 1) maakuntakonsernin vuosikate on ilman maakuntien rahoituksesta annetun lain (/) 8 §:n perusteella myönnettyä harkinnanvaraista rahoituksen korotusta kaksi tilikautta peräkkäin negatiivinen; 2) maakuntakonsernin toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen kaksi tilikautta peräkkäin; 3) maakuntakonsernin lainanhoitokatteen tunnusluku on kaksi tilikautta peräkkäin alle yksi; tai 4) maakunnalle on myönnetty maakuntien rahoituksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu harkinnanvarainen rahoitusavustus.	Valtiovarainministeriö voi käynnistää maakunnan arviointimenettelyn, jos: 1) maakuntakonsernin vuosikate on ilman maakuntien rahoituksesta annetun lain (/) *7 ja 8 §:n perusteella myönnettyä lisärahoitusta ja valtionavustusta* kaksi tilikautta peräkkäin negatiivinen; 2) maakuntakonsernin toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen kaksi tilikautta peräkkäin; 3) maakuntakonsernin lainanhoitokatteen tunnusluku on kaksi tilikautta peräkkäin alle yksi; tai 4) *maakunnalle on myönnetty yhtenä vuotena maakunnan hakemuksesta tai valtion aloitteesta kahtena perättäisenä vuotena maakuntien rahoituksesta annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua lisärahoitusta.*
Vuodesta 2024 lukien valtiovarainministeriön on kuitenkin käynnistettävä maakunnan arviointimenettely, jos maakunnalle on myönnetty 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu avustus. Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja saatu summa jaetaan vuosittaisten korkokulujen ja lainanlyhennysten summalla. Edellä tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Valtiokonttorin ylläpitämistä tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Valtionkonttorin käyttämiä laskentaperusteita. Edellä 1 momentissa tarkoitettuja maakunnan arviointimenettelyn edellytyksiä arvioidaan ensimmäisen kerran vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten perusteella.	Vuodesta *2026* lukien valtiovarainministeriön on käynnistettävä maakunnan arviointimenettely 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa. Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja saatu summa jaetaan vuosittaisten korkokulujen ja lainanlyhennysten summalla. Edellä tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Valtiokonttorin ylläpitämistä tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Valtionkonttorin käyttämiä laskentaperusteita. Edellä 1 momentissa tarkoitettuja maakunnan arviointimenettelyn edellytyksiä arvioidaan ensimmäisen kerran vuosien *2023 ja 2024* tilinpäätösten perusteella.

2. Laki maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta

HE 15/2017 muotoilu	Muutosehdotus
1 § Lakien voimaantulo	***1 § Lakien voimaantulo***
Maakuntalaki (/) tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2017.	Maakuntalaki (/) tulee voimaan *päivänä kuuta 20 .*
Maakuntalain 16, 19 – 21 ja 23 –28 §:ä, 6 – 9 lukua, 62 –74, 95, 96, 106 ja 110 §:ä, 15 ja 16 lukua sekä 136 ja 141 §:ää sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 2018 lukien sekä 2 lukua, 103 – 105, 140 ja 142 §:ää 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien. Maakuntalain 17, 18, 22 ja 59 – 61§:ää sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2018 toimitettavissa maakuntavaaleissa. Maakunnan talousarvio ja tilinpäätös laaditaan maakuntalain 13 luvussa sekä tarkastetaan maakuntalain 14 luvussa tarkoitetulla tavalla ensimmäisen kerran vuodelle 2018.	Maakuntalain 16, 19 – 21 ja 23 –28 §:ä, 6 – 9 lukua, 62 –74, 95, 96, 106 ja 110 §:ä, *15 lukua sekä 141 §:ää sovelletaan 1 päivästä elokuuta 2019* lukien sekä 2 lukua, 103 – 105, 140 ja 142 §:ää 1 päivästä tammikuuta *2021* lukien. Maakuntalain 17, 18, 22 ja 59 – 61§:ää sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna *2019* toimitettavissa maakuntavaaleissa. Maakunnan talousarvio ja tilinpäätös laaditaan maakuntalain 13 luvussa sekä tarkastetaan maakuntalain 14 luvussa tarkoitetulla tavalla ensimmäisen kerran vuodelle *2019*.
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (/) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019. Lain 8, 10, 13 – 19, 21, 25 – 29, 31, 33, 34, 45 – 53 ja 60 §:t tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2018.	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (/) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta *2021*. Lain 8, 10, 13 – 19, 21, 25 – 29, 31, 33, 34, 45 – 53 ja 60 §:t tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä *tammikuuta 2020*.
Pelastustoimen järjestämisestä annettu laki (/) tulee voimaan päivänä kuuta 201 . Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 12 §:n mukaiset ensimmäiset palvelutasopäätökset tulee tehdä viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2019. Ennen ensimmäisen palvelutasopäätöksen tekemistä noudatetaan pelastuslain (379/2011) nojalla tehtyjä kyseistä aluetta koskeneita alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksiä.	Pelastustoimen järjestämisestä annettu laki (/) tulee voimaan päivänä kuuta *20* . Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 12 §:n mukaiset ensimmäiset palvelutasopäätökset tulee tehdä viimeistään 1 päivänä joulukuuta *2021*. Ennen ensimmäisen palvelutasopäätöksen tekemistä noudatetaan pelastuslain (379/2011) nojalla tehtyjä kyseistä aluetta koskeneita alueen pelastustoimen palvelutasopäätöksiä.
3 § Järjestämisvastuun siirtyminen	***3 § Järjestämisvastuun siirtyminen***
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1 päivänä tammikuuta 2019.	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1 päivänä tammikuuta *2021.*
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 38, 40 ja 42 §:n mukaiset valtion korvaukset suoritetaan ensimmäisen kerran vuoden 2019 toiminnan perusteella.	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 38, 40 ja 42 §:n mukaiset valtion korvaukset suoritetaan ensimmäisen kerran vuoden *2021* toiminnan perusteella.
Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1 päivänä tammikuuta 2019.	Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1 päivänä tammikuuta *2021*.
4 § Maakuntien perustaminen	***4 § Maakuntien perustaminen***
Maakuntalain 2 §:ssä tarkoitetut maakunnat julkisoikeudellisina yhteisöinä perustetaan 1 päivänä heinäkuuta 2017.	Maakuntalain 2 §:ssä tarkoitetut maakunnat julkisoikeudellisina yhteisöinä perustetaan *sinä päivänä, kun tämä laki tulee voimaan.*

6 § Maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin	***6 § Maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin***
Maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin vastaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes maakuntavaltuusto on valittu ja maakuntavaltuuston asettama maakuntahallitus on aloittanut toimintansa.	Maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin vastaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes maakuntavaltuusto on valittu ja maakuntavaltuuston asettama maakuntahallitus on aloittanut toimintansa.
Maakunnan alueen maakunnan liiton, kuntien, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueiden, sairaanhoitopiirin, erityishuoltopiirin, pelastuslaitoksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston on sovittava välittömästi tämän lain voimaantultua väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta. Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenet on valittava edellä mainittujen organisaatioiden viranhaltijoista, joilla on hyvä asiantuntemus toimialansa toiminnasta ja taloudesta. Maakunnan liitto johtaa sopimusneuvotteluja. Maakunnan liiton hallitus asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen neuvottelussa sovitun mukaisesti. Asettamisesta on ilmoitettava valtiovarainministeriölle.	Maakunnan alueen maakunnan liiton, kuntien, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueiden, sairaanhoitopiirin, erityishuoltopiirin, pelastuslaitoksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston on sovittava välittömästi tämän lain voimaantultua väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta. Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenet on valittava edellä mainittujen organisaatioiden viranhaltijoista, joilla on hyvä asiantuntemus toimialansa toiminnasta ja taloudesta. Maakunnan liitto johtaa sopimusneuvotteluja. Maakunnan liiton hallitus asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen neuvottelussa sovitun mukaisesti. Asettamisesta on ilmoitettava valtiovarainministeriölle.
Jos maakunnan liiton hallitus ei ole asettanut väliaikaista valmistelutoimielintä kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaan tulosta, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta valtiovarainministeriölle. Valtioneuvosto asettaa tällöin valmistelutoimielimen valtiovarainministeriön esityksestä. Valtioneuvoston asettamassa valmistelutoimielimessä on oltava maakunnan alueen kunnista ja perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueista yhteensä kuusi jäsentä, sairaanhoitopiiristä kaksi jäsentä, erityishuoltopiiristä yksi jäsen, maakunnan liitosta yksi jäsen, pelastuslaitoksesta yksi jäsen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta yksi jäsen ja työ- ja elinkeinotoimistosta yksi jäsen sekä jokaisella jäsenellä varajäsen.	Jos maakunnan liiton hallitus ei ole asettanut väliaikaista valmistelutoimielintä *kuukauden* kuluessa tämän lain voimaan tulosta, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta valtiovarainministeriölle. Valtioneuvosto asettaa tällöin valmistelutoimielimen valtiovarainministeriön esityksestä. Valtioneuvoston asettamassa valmistelutoimielimessä on oltava maakunnan alueen kunnista ja perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueista yhteensä kuusi jäsentä, sairaanhoitopiiristä kaksi jäsentä, erityishuoltopiiristä yksi jäsen, maakunnan liitosta yksi jäsen, pelastuslaitoksesta yksi jäsen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta yksi jäsen ja työ- ja elinkeinotoimistosta yksi jäsen sekä jokaisella jäsenellä varajäsen.
Maakunnan liiton hallituksen tai valtioneuvoston tekemään valmistelutoimielimen asettamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.	Maakunnan liiton hallituksen tai valtioneuvoston tekemään valmistelutoimielimen asettamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.
Kun väliaikainen valmistelutoimielin on asetettu, maakunnan liiton on huolehdittava, että valmistelutoimielimen ensimmäinen kokous kutsutaan koolle. Valmistelutoimielimen iältään vanhin edustaja johtaa ensimmäisessä kokouksessa puhetta siihen saakka, kunnes valmistelutoimielin on valinnut itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Maakunnan liiton on järjestettävä valmistelutoimielimelle kokous- ja työtilat sekä huolehdittava valmistelutoimielimen työskentelyedellytysten muusta varmistamisesta. Maakunnan liitto vastaa myös valmistelutoimielimen toiminnan ja henkilöstön edellyttämistä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutehtävistä.	Kun väliaikainen valmistelutoimielin on asetettu, maakunnan liiton on huolehdittava, että valmistelutoimielimen ensimmäinen kokous kutsutaan koolle. Valmistelutoimielimen iältään vanhin edustaja johtaa ensimmäisessä kokouksessa puhetta siihen saakka, kunnes valmistelutoimielin on valinnut itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Maakunnan liiton on järjestettävä valmistelutoimielimelle kokous- ja työtilat sekä huolehdittava valmistelutoimielimen työskentelyedellytysten muusta varmistamisesta. Maakunnan liitto vastaa myös valmistelutoimielimen toiminnan ja henkilöstön edellyttämistä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutehtävistä *sekä vuoden 2019 talousarvion valmistelusta*.
Väliaikaiseen toimielimeen sovelletaan miesten ja naisten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ää julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta.	Väliaikaiseen toimielimeen sovelletaan miesten ja naisten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ä julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta.
7 § Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta	***7 § Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta***
Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä	Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä

maakuntavaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle. Valmistelutoimielimen tehtävänä on yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy maakunnalle: 1) selvittää maakunnille siirtyvä henkilöstö ja valmistella maakuntavaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi; 2) osallistua maakunnille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittämiseen; 3) osallistua maakunnille siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen; 4) osallistua maakunnille siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen; 5) valmistella maakunnan toiminnan ja hallinnon järjestämistä; 6) päättää maakunnan vuoden 2018 talousarviosta; 7) osallistua ensimmäisten maakuntavaalien järjestämiseen; 8) valmistella muut maakuntien toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat. Valmistelutoimielimen toimivalta on rajoitettu siten, että se voi: 1) ottaa henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen maakuntaan siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018; 2) tehdä maakuntaa sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti voimassa oleviksi siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2019. Väliaikaisen toimielimen oikeudesta jatkaa maakunnan hallinnon ja toiminnan käynnistämistä varten hankittavia palveluja koskevia sopimuksia kilpailuttamatta säädetään 44 §:n 1 momentissa. Valmistelutoimielimen menettelyyn sovelletaan maakuntalain säännöksiä.	maakuntavaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle. Valmistelutoimielimen tehtävänä on yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy maakunnalle: 1) selvittää maakunnille siirtyvä henkilöstö ja valmistella maakuntavaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi; 2) osallistua maakunnille siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittämiseen; 3) osallistua maakunnille siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen; 4) osallistua maakunnille siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen; 5) valmistella maakunnan toiminnan ja hallinnon järjestämistä sekä tilintarkastajan valintaa; 6) päättää maakunnan vuoden *2019* talousarviosta; 7) osallistua ensimmäisten maakuntavaalien järjestämiseen; 8) valmistella muut maakuntien toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat. Valmistelutoimielimen toimivalta on rajoitettu siten, että se voi: 1) ottaa henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen maakuntaan siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta *2020*; 2) tehdä maakuntaa sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti voimassa oleviksi siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta *2021*. Väliaikaisen toimielimen oikeudesta *hankkia palveluja siirtymäkauden aikana säädetään 45 §:n 1-3 momentissa.* Valmistelutoimielimen menettelyyn sovelletaan maakuntalain säännöksiä.
11 § Väliaikaisen valmistelutoimielimen toiminnan rahoitus Valtio myöntää maakunnille valtionavustusta niiden toiminnan ja hallinnon käynnistämisen kustannuksiin vuosina 2017 ja 2018. Valtionavustuksen myöntämisen yleisissä perusteissa sekä valtionavustuksen käytössä ja sen valvonnassa noudatetaan valtionavustuslain (688/2001) säännöksiä, jollei toisin säädetä tai valtion talousarviosta muuta johdu. Valtionavustuslain 5 §:ssä tarkoitettu avustus voidaan maksaa maakunnille ilman hakemusta eikä sen maksamiseksi edellytetä maakunnan osallistumista rahoitukseen. Väliaikaisen valmistelutoimielimen on annettava maakuntavaltuustolle selvitys vuodelle 2017 myönnetyn määrärahan käytöstä.	***11 § Maakunnan toiminnan valmistelun rahoitus*** Valtio myöntää maakunnille valtionavustusta niiden toiminnan ja hallinnon käynnistämisen kustannuksiin vuosina *2019 ja 2020*. Valtionavustuksen myöntämisen yleisissä perusteissa sekä valtionavustuksen käytössä ja sen valvonnassa noudatetaan valtionavustuslain (688/2001) säännöksiä, jollei toisin säädetä tai valtion talousarviosta muuta johdu. Valtionavustuslain 5 §:ssä tarkoitettu avustus voidaan maksaa maakunnille ilman hakemusta eikä sen maksamiseksi edellytetä maakunnan osallistumista rahoitukseen. Väliaikaisen valmistelutoimielimen on annettava maakuntavaltuustolle selvitys vuodelle *2019* myönnetyn määrärahan käytöstä.

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

12 § Ensimmäiset maakuntavaalit	***12 § Ensimmäiset maakuntavaalit***
Ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan vuoden 2018 presidentinvaalin yhteydessä. Maakuntavaltuuston toimikausi alkaa vuoden 2018 maaliskuun alusta ja kestää vuoden 2021 toukokuun loppuun. Ensimmäisissä maakuntavaaleissa valtuutettuja valitaan kussakin maakunnassa maakuntalain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu vähimmäismäärä. Maakuntalain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettu asukasluvun määräytymispäivä on ensimmäisissä maakuntavaaleissa 31 päivänä elokuuta 2017. (3-5 mom. vastaava sääntely oli HE:ssä vaalilain 198 §:ssä)	Ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 26 päivänä toukokuuta 2019. *Vaaleissa valittavan maakuntavaltuuston toimikausi alkaa 1 päivänä elokuuta 2019* ja kestää vuoden 2021 toukokuun loppuun. *Vaaleissa* valitaan valtuutettuja kussakin maakunnassa maakuntalain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu vähimmäismäärä. *Saman pykälän 3 momentissa* tarkoitettu asukasluvun määräytymispäivä on 31 joulukuuta 2018. Ensimmäisiä maakuntavaaleja varten maakunnan liiton hallitus asettaa viipymättä tämän lain tultua voimaan maakuntavaalilautakunnan, jonka jäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa maakunnan kunnissa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Tähän maakuntavaalilautakuntaan sovelletaan muutoin, mitä vaalilain (714/1998) 12 a ja 12 b §:ssä säädetään. *Ensimmäisissä maakuntavaaleissa annettujen ennakkoäänten laskennasta ja vaalipäivänä annettujen äänten tarkastuslaskennasta huolehtii vaalipiirilautakunta. Tätä varten kunnan keskusvaalilautakunta toimittaa hyväksytyt vaalikuoret vaalipiirilautakunnalle vaalilain 64 §:ssä säädetyllä tavalla ja vaalilautakunta vaalipäivän äänestyksessä annetut äänestysliput vaalilain 81 §:ssä säädetyllä tavalla. Maakuntavaalien ääntenlaskenta suoritetaan seuraavasti:* *1) Helsingin vaalipiirilautakunta laskee Helsingin kaupungissa annetut äänet,* *2) Uudenmaan vaalipiirilautakunta laskee Uudenmaan maakunnan äänet, ei kuitenkaan Helsingin kaupungissa annettuja ääniä;* *3) Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Varsinais-Suomen maakunnan äänet;* *4) Satakunnan vaalipiirilautakunta laskee Satakunnan maakunnan äänet;* *5) Hämeen vaalipiirilautakunta laskee Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakuntien äänet;* *6) Pirkanmaan vaalipiirilautakunta laskee Pirkanmaan maakunnan äänet;* *7) Kaakkois-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon maakuntien äänet;* *8) Savo-Karjalan vaalipiirilautakunta laskee Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien äänet;* *9) Vaasan vaalipiirilautakunta laskee Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien äänet;* *10) Keski-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Keski-Suomen maakunnan äänet;* *11) Oulun vaalipiirilautakunta laskee Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien äänet;* *12) Lapin vaalipiirilautakunta laskee Lapin maakunnan äänet.* *Kukin vaalipiirilautakunta vahvistaa 3. päivänä vaalipäivän jälkeen viimeistään kello 18 aloitettavassa kokouksessaan äänimäärät, jotka kukin ehdokas sekä puolue, vaaliliitto tai yhteislista ovat maakunnassa saaneet, sekä ilmoittaa viipymättä näin vahvistetut äänimäärät, maakuntavaaleissa annettujen äänten kokonaismäärän ja mitättömien äänten*

	määrän asianomaiselle maakuntavaalilautakunnalle, joka vahvistaa vaalien tuloksen noudattaen, mitä vaalilain 88-91 §:ssä säädetään vertauslukujen laskemisesta, arvan käytöstä ja vaalien tuloksen määräämisestä. *Ennakkoäänten laskenta vaalipiirilautakunnassa voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan kello 12 tai erityisestä syystä lautakunnan harkinnan mukaan aikaisemminkin, kuitenkin aikaisintaan kello 9.*
14 § Henkilöstön asema Maakuntauudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä maakuntaan sekä maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, jos tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä. Joulukuun 31 päivään 2018 mennessä erääntyneestä lomapalkkavelasta vastaa maakunta. Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaan tai maakuntien määräysvallassa olevaan yhteisöön, joka perustetaan 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä.	***14 § Henkilöstön asema*** Maakuntauudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä maakuntaan sekä maakuntien valtakunnalliseen palvelukeskukseen katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, jos tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä. Joulukuun 31 päivään *2020* mennessä erääntyneestä lomapalkkavelasta vastaa maakunta. Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirtoon maakuntakonserniin kuuluvaan tai maakuntien määräysvallassa olevaan yhteisöön, joka perustetaan 31 päivään joulukuuta *2022* mennessä.
15 § Lisäeläketurva Maakuntakonserniin kuuluvan tai maakuntien määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä perustetun yhteisön on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 8 §:n 2 momentin tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät niiden palvelukseen maakuntauudistuksesta johtuvan järjestelyn johdosta Kevan jäsenyhteisön palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu yhtiössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.	***15 § Lisäeläketurva*** Maakuntakonserniin kuuluvan tai maakuntien määräysvallassa olevan 31 päivään joulukuuta *2022* mennessä perustetun yhteisön on huolehdittava julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 8 §:n 2 momentin tasoisen lisäeläkeosuuden säilymisestä henkilöillä, jotka siirtyvät niiden palvelukseen maakuntauudistuksesta johtuvan järjestelyn johdosta Kevan jäsenyhteisön palveluksesta ja joiden palvelussuhde jatkuu yhtiössä yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.
18 § Sairaanhoitopiirien, erityishuoltopiirien ja maakunnan liittojen siirtäminen maakuntiin Erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä tarkoitetut sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit sekä alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut maakunnan liitot siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen maakuntiin 1 päivänä tammikuuta 2019. Helsingin erityishuoltopiirin toimintaan liittyvät varat, velat ja sitoumukset erotetaan Helsingin kaupungin muista varoista, veloista ja sitoumuksista ja siirretään maakuntaan 1 päivänä tammikuuta 2019.	***18 § Sairaanhoitopiirien, erityishuoltopiirien ja maakunnan liittojen siirtäminen maakuntiin*** Erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä tarkoitetut sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit sekä alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut maakunnan liitot siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen maakuntiin 1 päivänä tammikuuta *2021*. Helsingin erityishuoltopiirin toimintaan liittyvät varat, velat ja sitoumukset erotetaan Helsingin kaupungin muista varoista, veloista ja sitoumuksista ja siirretään maakuntaan 1 päivänä tammikuuta *2021*.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuntayhtymän varat ja velat liitetään siihen maakuntaan, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan maakuntaan, varat ja velat on jaettava maakuntien välillä jäsenkuntien omistusosuuksien suhteessa, paitsi jos omaisuuden ja velkojen siirrot olisivat maakuntien taloudelliseen kantokykyyn nähden vähäisiä. Maakunnat voivat sopia omaisuuden ja velkojen jakamisesta myös toisin. Jos kuntayhtymä on perussopimuksensa mukaan huolehtinut muistakin kuin maakunnalle siirtyvistä tehtävistä, jäsenkuntien on järjesteltävä toiminta näiden tehtävien osalta uudelleen vuoden 2018 loppuun mennessä. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, maakunnalla ja 1 momentissa tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenkunnilla on oikeus sopia kuntayhtymien maaomaisuuden siirtymisestä myös toisin. Tällöinkin maakunnan järjestämisvastuulle siirtyvän toiminnan edellyttämään rakennusomaisuuteen sitoutuva kuntayhtymän maaomaisuuden tulee siirtyä maakunnalle.	Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuntayhtymän varat ja velat liitetään siihen maakuntaan, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan maakuntaan, varat ja velat on jaettava maakuntien välillä jäsenkuntien omistusosuuksien suhteessa, paitsi jos omaisuuden ja velkojen siirrot olisivat maakuntien taloudelliseen kantokykyyn nähden vähäisiä. Maakunnat voivat sopia omaisuuden ja velkojen jakamisesta myös toisin. Jos kuntayhtymä on perussopimuksensa mukaan huolehtinut muistakin kuin maakunnalle siirtyvistä tehtävistä, jäsenkuntien on järjesteltävä toiminta näiden tehtävien osalta uudelleen vuoden *2020* loppuun mennessä. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, maakunnalla ja 1 momentissa tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenkunnilla on oikeus sopia kuntayhtymien maaomaisuuden siirtymisestä myös toisin. Tällöinkin maakunnan järjestämisvastuulle siirtyvän toiminnan edellyttämään rakennusomaisuuteen sitoutuva kuntayhtymän maaomaisuuden tulee siirtyä maakunnalle.
19 § Selvitys kuntayhtymän ja erityishuoltopiirin omaisuudesta ja vastuista	***19 § Selvitys kuntayhtymän ja erityishuoltopiirin omaisuudesta ja vastuista***
Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien on tehtävä viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2018 maakunnalle yksityiskohtainen selvitys: 1) kuntayhtymän omaisuudesta; 2) maakunnan vastuulle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista; 3) kuntayhtymän omaisuuden kirjanpidollisen arvostuksen perusteista; sekä 4) sellaisista olennaisista omaisuuserissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä. Maakunnalla on oikeus saada käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisätietoja ja asiakirjoja. Selvityksen sisällöstä voidaan säätää tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Helsingin erityishuoltopiiriin sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään kuntayhtymästä.	Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien on tehtävä viimeistään 28 päivänä helmikuuta *2020* maakunnalle yksityiskohtainen selvitys: 1) kuntayhtymän omaisuudesta; 2) maakunnan vastuulle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista; 3) kuntayhtymän omaisuuden kirjanpidollisen arvostuksen perusteista; sekä 4) sellaisista olennaisista omaisuuserissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä. Maakunnalla *tai maakunnan toimeksiannosta 31 §:n tarkoittamalla palvelukeskuksella* on oikeus saada käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisätietoja ja asiakirjoja. Selvityksen sisällöstä voidaan säätää tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Helsingin erityishuoltopiiriin sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään kuntayhtymästä.
20 § Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen toimitilat	***20 § Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen toimitilat***
Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät maakunnan hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2019, jos maakunta ja kunta eivät toisin sovi. Maakunnan ja kunnan välillä solmitaan toimitilojen hallinnasta vuokrasopimus siten, että se on voi-	Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät maakunnan hallintaan 1 päivänä tammikuuta *2021*, jos maakunta ja kunta eivät toisin sovi. Maakunnan ja kunnan välillä solmitaan toimitilojen hallinnasta vuokrasopimus siten, että se on voi-

massa vähintään 31 päivään joulukuuta 2021. Maakunnalla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Maakunnan tulee ilmoittaa oikeuden käyttämisestä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaolon päättymistä.	massa vähintään 31 päivään joulukuuta *2023*. Maakunnalla on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Maakunnan tulee ilmoittaa oikeuden käyttämisestä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaolon päättymistä.
	Edellä 2 momentissa tarkoitettu vuokrasopimus voidaan solmia myös kunnan ja 31 §:ssä tarkoitetun palvelukeskuksen välillä.
Edellä 2 momentissa tarkoitetussa vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset pääomakustannukset ja tilojen ylläpitokustannukset.	Edellä 2 momentissa tarkoitetussa vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset *pääoma- ja (poist.)* ylläpitokustannukset.
Vuokran määräytymisestä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.	Vuokran määräytymisestä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.
21 § Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen maakunnalle	***21 § Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen maakunnalle***
Maakunnalle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2019 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat.	Maakunnalle siirtyy 1 päivänä tammikuuta *2021* sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat.
Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät siirry osakeyhtiöiden osakkeet 3 momentissa tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta.	Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät siirry osakeyhtiöiden osakkeet 3 momentissa tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta.
Maakunnalle siirtyvät kunnan omistamat, sellaisen osakeyhtiön osakkeet:	Maakunnalle siirtyvät kunnan omistamat, sellaisen osakeyhtiön osakkeet:
1) jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten;	1) jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten;
2) jonka tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen;	2) jonka tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen;
3) joka on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 - 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla kunnan tytäryhteisö, omistusyhteysyritys tai osakkuusyritys tai jossa kuntien yhteenlaskettu omistusosuus muodostaa tässä kohdassa tarkoitetun omistusosuuden.	3) joka on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 - 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla kunnan tytäryhteisö, omistusyhteysyritys tai osakkuusyritys tai jossa kuntien yhteenlaskettu omistusosuus muodostaa tässä kohdassa tarkoitetun omistusosuuden.
Edellä säädetystä poiketen maakunnalle eivät siirry sellainen kunnan omistama irtaimisto ja osakkeet, jotka kunta omistaa työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädettyjen velvoitteidensa täyttämiseksi.	Edellä säädetystä poiketen maakunnalle eivät siirry sellainen kunnan omistama irtaimisto ja osakkeet, jotka kunta omistaa työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädettyjen velvoitteidensa täyttämiseksi.
Edellä 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta kunta ja maakunta voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin kuin 1 momentissa säädetään.	Edellä 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta kunta ja maakunta voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin kuin 1 momentissa säädetään.
22 § Kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle	***22 § Kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtäminen maakunnalle***
Kunta siirtää maakunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2019. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan ja maakunnan on sovittava sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.	Kunta siirtää maakunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2021. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, *kunta tekee 23 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen* sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät kuitenkaan, jolleivät maakunta ja kunta toisin sovi, siirry: 1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut lunastamaan kyseisen tilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä; 2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta solmii tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä maakunnalle.	Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle eivät kuitenkaan, jolleivät maakunta ja kunta toisin sovi, siirry: 1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut *osoittamaan ostajan* tai lunastamaan *toimitilan* omistukseensa sopimuskauden päätyttyä; 2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta solmii tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä maakunnalle. *Jos kunta on toiminut ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtoa joko voimassaolevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.* (uusi 3 mom.)
Jos kunta on antanut 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun, sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy maakunnalle.	Jos kunta on antanut 21 §:n 3 momentissa tarkoitetun, sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy maakunnalle.
23 § Selvitys kunnasta siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista ja kunnalta vuokrattavista toimitiloista	***23 § Selvitys kunnasta siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista ja kunnalta vuokrattavista toimitiloista***
Kunnan on tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017 maakunnalle yksityiskohtainen selvitys 20—22 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta ja sopimuksista. Maakunta voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos maakunta katsoo, että 1 momentissa tarkoitetun selvityksen mukaan maakunnan hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, maakunnan on neuvoteltava kunnan kanssa. Kunnan on täydennettävä 1 momentissa tarkoitettua selvitystä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2019, jos 1 momentissa tarkoitetuissa toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia 1 momentissa tarkoitetun selvityksen antamisen jälkeen ja mikäli maakunta katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi. Selvityksen sisällöstä voidaan säätää tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.	Kunnan on tehtävä viimeistään *28 päivänä helmikuuta 2020* maakunnalle yksityiskohtainen selvitys 20—22 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta ja sopimuksista. *Tiedot voi vastaanottaa myös 31 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus.* Maakunta *tai maakunnan toimeksiannosta 31 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus* voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos maakunta katsoo, että 1 momentissa tarkoitetun selvityksen mukaan maakunnan hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, maakunnan on neuvoteltava kunnan kanssa. Kunnan on täydennettävä 1 momentissa tarkoitettua selvitystä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta *2021*, jos 1 momentissa tarkoitetuissa toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia 1 momentissa tarkoitetun selvityksen antamisen jälkeen ja mikäli maakunta katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi. Selvityksen sisällöstä voidaan säätää tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.
29 § Ilmoitus velkojille ja sopimusosapuolille	***29 § Ilmoitus velkojille ja sopimusosapuolille***
Maakunnan on viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2018 lähetettävä kirjallinen ilmoitus vastuulleen siirtyvien velkojen, vastuiden ja sopimusten velkojille ja sopimusosapuolille. Maakunnan ilmoituksesta on käytävä ilmi, siirtyykö velka, vastuu tai sopimus	Maakunnan on viimeistään *31 päivänä lokakuuta 2020* lähetettävä kirjallinen ilmoitus vastuulleen siirtyvien velkojen, vastuiden ja sopimusten velkojille ja sopimusosapuolille. Maakunnan ilmoituksesta on käytävä ilmi, siirtyykö velka, vastuu tai sopimus

maakunnalta edelleen maakuntalain 16 luvussa ja tämän lain 5 luvussa tarkoitetulle palvelukeskukselle. Velkojilla ja sopimusosapuolilla on oikeus irtisanoa velkasuhde tai sopimus päättymään 31 päivänä joulukuuta 2018. Irtisanomisesta on ilmoitettava maakunnalle viimeistään 31 päivänä elokuuta 2018.	maakunnalta edelleen maakuntalain 16 luvussa ja tämän lain 5 luvussa tarkoitetulle palvelukeskukselle. *(poist. 2 mom.)*
31 § Maakunnan omaisuuden, sopimusten ja vastuiden siirto palvelukeskukselle	***31 § Maakunnan omaisuuden, sopimusten ja vastuiden siirto palvelukeskukselle***
Maakunnan on siirrettävä omistukseensa tulleet kiinteistöt, kiinteistön hallintaan oikeuttavat osakeyhtiöiden osakkeet, maanvuokrasopimukset sekä toimitilojen vuokrasopimukset maakuntien yhdessä omistamalle, tätä tarkoitusta varten perustetulle palvelukeskukselle, josta säädetään tämän lain 5 luvussa ja maakuntalain 16 luvussa. Edellä 20 §:ssä tarkoitettujen vuokrasopimusten siirrosta maakunta ja palvelukeskus voivat sopia myös toisin.	Maakunnan on siirrettävä omistukseensa tulleet kiinteistöt, kiinteistön hallintaan oikeuttavat osakeyhtiöiden osakkeet, maanvuokrasopimukset, toimitilojen vuokrasopimukset *sekä muiden sellaisten osakeyhtiöiden osakkeet, joiden pääasiallisena toimialana tai tehtävänä on kiinteistöjen tai toimitilojen omistus, hallinta tai muu kiinteistöomaisuuden hallinnointi, rakennuttaminen tai ylläpito* maakuntien yhdessä omistamalle, tätä tarkoitusta varten perustetulle *toimitila- ja kiinteistöhallinnon* palvelukeskukselle, josta säädetään tämän lain 5 luvussa ja maakuntalain 16 luvussa. *Maakunta siirtää palvelukeskukselle myös palvelukeskukselle siirtyneeseen omaisuuteen kohdistuvat velat, sopimukset ja muut vastuut.* Edellä 20 §:ssä tarkoitettujen vuokrasopimusten siirrosta maakunta ja palvelukeskus voivat sopia myös toisin. *Maakunnan on siirrettävä omistukseensa tulleet tietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluita koskevat sopimukset ja näiden sopimusten mukaisten tietojärjestelmien käyttöön oikeuttavat ohjelmistolisenssit ja vastaavat oikeudet sekä käyttöomaisuutta maakuntalain 118 §:n mukaiselle tieto- ja viestintäteknisten palveluiden palvelukeskukselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä maakuntalain 122 §:n perusteella säädettävän palvelukeskuksen vastattavaksi kuuluvien palveluiden tuottamiseksi palvelukeskuksessa. Tässä momentissa tarkoitettujen sopimusten, oikeuksien ja omaisuuden siirrosta maakunta ja tieto- ja viestintäteknisten palveluiden palvelukeskus voivat sopia myös toisin.* (uusi 2 mom.)
Maakunnan tulee päättää siirrosta niin, että 1 momentissa tarkoitettu omaisuus ja sopimukset siirtyvät 1 momentissa tarkoitetun palvelukeskuksen omistukseen ja hallintaan 1. päivästä tammikuuta 2019 lukien.	Maakunnan tulee päättää siirrosta niin, että 1 *ja 2* momentissa tarkoitettu omaisuus ja sopimukset siirtyvät 1 *ja 2* momentissa tarkoitetun palvelukeskuksen omistukseen ja hallintaan 1. päivästä tammikuuta *2021* lukien.
33 § Siirrettävän kuntayhtymän tilinpäätöksen käsittely ja vastuuvapauden myöntäminen	***33 § Siirrettävän kuntayhtymän tilinpäätöksen käsittely ja vastuuvapauden myöntäminen***
Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 2018 allekirjoittavat maakunnan hallitus ja maakuntajohtaja. Maakunnan valtuuston on käsiteltävä 1 momentissa tarkoitetut tilinpäätökset ja päätettävä tilivelvollisille myönnettävästä vastuuvapaudesta kesäkuun 2019 loppuun mennessä. Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen vuodelta 2018 sovelletaan muutoin mitä kuntalaissa säädetään.	Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta *2020* allekirjoittavat maakunnan hallitus ja maakuntajohtaja. Maakunnan valtuuston on käsiteltävä 1 momentissa tarkoitetut tilinpäätökset ja päätettävä tilivelvollisille myönnettävästä vastuuvapaudesta kesäkuun *2021* loppuun mennessä.

	Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja erityishuoltopiirien tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen vuodelta *2020* sovelletaan muutoin mitä kuntalaissa säädetään. ***35 § Korvaus uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvista kustannuksista (uusi)*** *Kunnalla on oikeus saada hakemuksen perusteella valtiolta korvaus tässä luvussa säädettyjen, kunnan omaisuuteen kohdistuvien järjestelyjen perusteella aiheutuvista kustannuksista siten, kuin 2-6 momentissa säädetään.* *Kunnalle 1 momentissa tarkoitetun korvauksen myöntämistä arvioidaan omaisuusjärjestelyistä aiheutuvan kunnallisveroprosentin laskennallisen korotustarpeen perusteella. Laskennan perusteena ovat viimeisimmät valmistuneet verotus- ja tilinpäätöstiedot, ja laskennassa otetaan huomioon vain omaisuusjärjestelyistä aiheutuvat välittömät kustannukset. Välittömät kustannukset lasketaan omaisuusjärjestelyjen kohteena olevasta omaisuudesta uudistuksen voimaantulon jälkeen syntyvien kulujen ja tuottojen erotuksena. Jos kunnallisveroprosentin laskennallinen korotustarve ylittää 1,0 prosenttiyksikköä (korvausraja), kunnalla on oikeus saada korvausta siltä osin, kuin omaisuusjärjestelyistä aiheutuvat välittömät kustannukset ylittävät korvausrajan. Tämän lisäksi kunnalla on oikeus saada myös korvausta kolme neljäsosaa korvausrajan alittavalta osalta, jos kunnan tuloveroprosentti on korvauksen hakemisvuonna vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.* *Valtiovarainministeriö päättää korvauksen myöntämisestä. Ennen päätöksen tekemistä kunnalle aiheutuvien välittömien kustannusten sisältöä ja määrää arvioidaan valtiovarainministeriön ja asianomaisen kunnan välisessä neuvottelussa.* *Kunnan on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu hakemus valtiovarainministeriölle viimeistään vuoden 2027 loppuun mennessä. Jos maakunta on käyttänyt 20 §:n 2 momentin mukaista oikeuttaan vuokrasopimuksen pidentämiseen, kunnan on tehtävä hakemus viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä.* *Korvauksen myöntämiseen sovelletaan valtionavustuslakia lukuun ottamatta sen 6, 7, 22, 23, 27 ja 29 §:ää sekä 4 lukua. Korvaus katsotaan valtionavustuslain 20 §:n 1 momentissa tarkoitetusti ilmeisen perusteettomasti saaduksi siltä osin, kuin tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetut välittömät kustannukset olisivat myöhempien tietojen perusteella olleet ilmeisesti vältettävissä kunnan omin toimenpitein. Jos kunnalle on myönnetty 2 momentissa tarkoitettua korvausta, kunnan on ilmoitettava valtiovarainministeriölle toimenpiteistä, jotka vaikuttavat omaisuusjärjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin. Ilmoitus on tehtävä välittö-*

	mästi, mutta viimeistään kolmen vuoden kuluessa korvauksen myöntämisestä. Valtiovarainministeriön on päätettävä korvauksen tai sen osan palauttamisesta kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen tekemisestä. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 2 momentissa tarkoitettujen omaisuusjärjestelyistä aiheutuvien välittömien kustannusten määrittämisestä.*
40 § Palvelukeskusten perustaminen	***40 § Palvelukeskusten perustaminen***
Valtio huolehtii maakuntalain 16 luvussa tarkoitettujen maakuntien palvelukeskusten perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä. Palvelukeskusten osakkeet luovutetaan maakunnille 1 päivään tammikuuta 2019 mennessä. Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen 10 prosenttia tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksen osakkeista jää valtion omistukseen. Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi valtiolla on toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksessa sekä tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksessa yksi kappale yhtiöjärjestyksessä määriteltyjä erilajisia osakkeita, jotka antavat oikeuden estää yhtiöjärjestyksen muuttamisen ilman valtion suostumusta, vahvemman oikeuden päättää osakepääomasta ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen enimmäismääristä sekä oikeuden hallituksen jäsenen nimeämiseen.	Valtio huolehtii maakuntalain 16 luvussa tarkoitettujen maakuntien palvelukeskusten perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä. Palvelukeskusten osakkeet luovutetaan maakunnille *vastikkeetta* 1 päivään tammikuuta *2021* mennessä. Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen 10 prosenttia tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksen osakkeista jää valtion omistukseen. Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi valtiolla on toimitila- ja kiinteistöhallinnon palvelukeskuksessa sekä tieto- ja viestintäteknisten palvelujen palvelukeskuksessa yksi kappale yhtiöjärjestyksessä määriteltyjä erilajisia osakkeita, jotka antavat oikeuden estää yhtiöjärjestyksen muuttamisen ilman valtion suostumusta, vahvemman oikeuden päättää osakepääomasta ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen enimmäismääristä sekä oikeuden hallituksen jäsenen nimeämiseen.
41 § Osakkeiden jakautuminen maakuntien kesken	***41 § Osakkeiden jakautuminen maakuntien kesken***
Palvelukeskusten maakuntien omistukseen tulevat osakkeet jakautuvat maakuntien kesken niiden asukasluvun mukaisessa suhteessa. Asukaslukuna otetaan huomioon maakuntiin kuuluvien kuntien asukasluku 31 päivänä joulukuuta 2017.	Palvelukeskusten maakuntien omistukseen tulevat osakkeet jakautuvat maakuntien kesken niiden asukasluvun mukaisessa suhteessa. Asukaslukuna otetaan huomioon maakuntiin kuuluvien kuntien asukasluku 31 päivänä joulukuuta 2019.
42 § Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2019	***42 § Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2021***
Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2019 tuloveroprosentiksi vuoden 2018 tuloveroprosentti vähennettynä 12,47 prosenttiyksiköllä.	Kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden *2021* tuloveroprosentiksi vuoden *2020* tuloveroprosentti vähennettynä 12,47 prosenttiyksiköllä.
43 § Yhtiöittäminen	***43 § Yhtiöittäminen***
Jos maakunnan sosiaali- ja terveyspalveluissa on kyse maakuntalain 112 §:ssä tarkoitetusta kilpailutilanteessa markkinoilla hoidettavasta tehtävästä, maakunnan on perustettava maakunnan tytäryhteisöt siten, että maakuntalaissa säädetty yhtiöittäminen on toteutettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2020. Maakunnan on yhtiöitettävä terveydenhuoltolain (1326/2010) 18 §:n 3 momentissa tarkoitetut työterveyshuollon sairaanhoito- ja muut palvelut 1 päivästä tammikuuta 2019.	Jos maakunnan sosiaali- ja terveyspalveluissa on kyse maakuntalain 112 §:ssä tarkoitetusta kilpailutilanteessa markkinoilla hoidettavasta tehtävästä, maakunnan on perustettava maakunnan tytäryhteisöt siten, että maakuntalaissa säädetty yhtiöittäminen on toteutettu viimeistään 31 päivänä joulukuuta *2022*. *(poist. 2 mom.)*

44 § Palvelujen hankkiminen siirtymäkauden aikana	***44 § Palvelujen hankkiminen siirtymäkauden aikana***
Maakunta voi maakunnan hallinnon ja toiminnan käynnistämisestä varten sekä palvelutoiminnan jatkumisen turvaamiseksi jatkaa ja laajentaa valtion, kuntien ja kuntayhtymien viranomaisilta sekä näille palveluja tuottavilta yksityisiltä tai julkisoikeudellisilta palvelun tuottajilta hankittavia palveluja koskevia sopimuksia kilpailuttamalla enintään vuoden 2019 loppuun. Palvelukeskukset voivat jatkaa 18 ja 22 §:n nojalla maakunnille siirtyneiden sopimusten voimassaoloa kilpailuttamatta enintään vuoden 2022 loppuun saakka.	*Maakunnalle 18 ja 22 §:n nojalla siirtyneiden sopimusten mukaisten palvelujen hankinnassa noudatetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016).* *Maakunnan on ilman aiheetonta viivästystä aloitettava julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti hankintamenettely maakunnan hallinnon ja toiminnan käynnistämistä varten sekä palvelutoiminnan jatkumisen turvaamiseksi tarvittavien palvelujen hankkimiseksi silloin, kun mainitun lain 26 §:ssä säädetyt kynnysarvot ylittyvät ja maakunta ei ryhdy itse tuottamaan palvelua taikka tuota sitä yhteistoiminnassa muiden maakuntien kanssa tai hanki palvelua maakunnan palvelukeskukselta maakuntalain mukaisesti.* *Edellä 2 momentissa tarkoitetun hankintamenettelyn keston ajaksi maakunta voi tehdä väliaikaisen sopimuksen tai palvelujen tuottamista koskevan vastaavan järjestelyn, jos se on maakunnan toiminnan käynnistämistä varten tai palvelujen tuottamisen jatkuvuuden turvaamiseksi välttämätöntä. Edellytyksenä on lisäksi, että palvelujen tuottaminen siirtyneiden sopimusten mukaisesti tai muutoin aiheuttaisi merkittävää haittaa maakunnan toiminnalle tai maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamiselle. Maakunta voi tehdä tässä momentissa tarkoitetun väliaikaisen järjestelyn enintään vuoden 2023 loppuun asti.* *Edellä 1–3 momenteissa säädetty koskee palvelukeskuksia niiden tuottaessa maakunnilta ja valtiolta siirtyneiden sopimusten mukaisia maakuntalain 16 luvussa säädettyjä palveluja.*
47 § Valtionavustusten takaisinperinnästä luopuminen (HE 57/2017) Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) säännöksiä, valtionavustuslain (688/2001) nojalla sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta annettuja säännöksiä eikä palosuojelurahastolain (306/2003) ja öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) säännöksiä avustuksen takaisinperinnästä sovelleta, jos kunnan tai kuntayhtymän omistama sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen rakennuksen omistus tai hallinta luovutetaan, käyttötarkoitus muutetaan tai rakennus tai sen osa poistetaan käytöstä 1 päivänä maaliskuuta 2018 tai sen jälkeen. Edellä 1 momentissa tarkoitetun rakennuksen omistajan on tarvittaessa voitava osoittaa omistuksen tai hallinnan luovutuksen, käyttötarkoituksen muuttamisen tai käytöstä poistamisen tapahtuneen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastuussa olevan maakunnan suostumuksella.	***47 § Valtionavustusten takaisinperinnästä luopuminen*** Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) säännöksiä, valtionavustuslain (688/2001) nojalla sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta annettuja säännöksiä eikä palosuojelurahastolain (306/2003) ja öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) säännöksiä avustuksen takaisinperinnästä sovelleta, jos kunnan tai kuntayhtymän omistama sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen rakennuksen omistus tai hallinta luovutetaan, käyttötarkoitus muutetaan tai rakennus tai sen osa poistetaan käytöstä 1 päivänä maaliskuuta 2020 tai sen jälkeen. Edellä 1 momentissa tarkoitetun rakennuksen omistajan on tarvittaessa voitava osoittaa omistuksen tai hallinnan luovutuksen, käyttötarkoituksen muuttamisen tai käytöstä poistamisen tapahtuneen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastuussa olevan maakunnan suostumuksella.

47 § Voimaantulo Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 § tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2019.	***48 § Voimaantulo*** Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 § tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta *2021*.

3. Maakuntien rahoituslakiehdotus

HE 15/2017 vp, HE 57/2017 vp ja HE 15/2018 vp kokonaisuuteen sisältyvä ehdotus	Muutosehdotus, jossa merkittynä *kursiivilla* aiempien StV-vastineiden mukaiset muutokset ja *keltaisella* aikataulumuutokset
1 § Lain tarkoitus Valtion rahoitus maakunnille niiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien kustannusten kattamiseksi myönnetään tämän lain nojalla siltä osin kuin ei toisin säädetä tai valtion talousarviossa määrätä. Maakuntien tehtävistä säädetään tarkemmin maakuntalain (/) 6 §:ssä. Tätä lakia ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa	***1 § Lain tarkoitus*** Valtion rahoitus *myönnetään maakuntien järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien kustannusten kattamiseen tämän lain nojalla*. Maakuntien tehtävistä säädetään tarkemmin maakuntalain (/) 6 §:ssä. *Lakia ei kuitenkaan sovelleta maakuntien kustannusten kattamiseen sellaisissa tehtävissä, joiden rahoituksesta on erikseen muualla säädetty tai* muualla laissa säädetyn nojalla *valtion talousarviossa erikseen määrätty*. Tätä lakia ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa
30 § Voimaantulo Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20. Lain 12 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2023. Lain 19 §:n 2 momentissa tarkoitettu tarkistus on tehtävä ensimmäisen kerran viimeistään vuonna 2024. Lain 23 §:n 3 momentissa tarkoitettu kustannusten korvaus maksetaan ensimmäisen kerran maaliskuussa 2020. Poiketen siitä mitä 19 §:n 1 momentissa säädetään, vuosien 2019 ja 2020 rahoitusta laskettaessa maatalousyrityskertoimen määrittelyssä käytetään Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tietoja maakunnassa sijaitsevien maatalousyritysten lukumäärästä.	***30 § Voimaantulo*** Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20. Lain 13 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta *2024*. Lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettu tarkistus on tehtävä ensimmäisen kerran viimeistään vuonna 2025. Lain 23 §:n 3 momentissa tarkoitettu kustannusten korvaus maksetaan ensimmäisen kerran maaliskuussa *2021*. Poiketen siitä mitä *20* §:n 1 momentissa säädetään, vuoden 2022 rahoitusta laskettaessa maatalousyrityskertoimen määrittelyssä käytetään Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tietoja maakunnassa sijaitsevien maatalousyritysten lukumäärästä.
31 § Valtion rahoituksen määräytyminen vuosina 2020 ja 2021 Valtion rahoituksen valtakunnallinen taso vuonna 2020 vastaa maakuntien lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien kustannusten yhteismäärää. Valtion rahoitus kullekin maakunnalle vastaa asianomaisen maakunnan alueelle kuuluvien kuntien laki-	***31 § Valtion rahoituksen määräytyminen vuosina 2021 ja 2022*** Valtion rahoituksen valtakunnallinen taso vuonna 2021 vastaa maakuntien lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien kustannusten yhteismäärää. Valtion rahoitus kullekin maakunnalle vastaa asianomaisen maakunnan alueelle kuuluvien kuntien laki-

sääteisten tehtävien kustannusten sekä valtiolta maakunnille siirtyviin tehtäviin osoitetun maakunnittain laskennallisesti kohdennetun rahoituksen yhteismäärää. Kustannuksina ei oteta huomioon 9 §:ssä tarkoitettua hankintoihin sisältyvää arvonlisäveroa. Lain 3 §:ssä tarkoitettujen osuuksien painotukset valtion rahoituksessa vuonna 2020 ovat seuraavat:

Asukasperusteinen osuus	10,842 prosenttia
Ikäryhmäkohtaiset tarvetekijät	35,932 prosenttia
Sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetekijät	46,114 prosenttia
Kasvupalvelua kuvaavat tekijät	2,952 prosenttia
Asukastiheys	1,528 prosenttia
Vieraskielisyys	1,325 prosenttia
Maatalousyritykset	0,916 prosenttia
Kaksikielisyys	0,284 prosenttia
Saaristoisuus	0,107 prosenttia

Kunnilta maakunnille siirtyvien lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien kustannukset otetaan huomioon siten, että lähtökohtana on vastaavien tehtävien kustannusten keskiarvo vuosina 2017 ja 2018. Kustannusten keskiarvo lasketaan Tilastokeskuksen uusimpien käytettävissä olevien tilastotietojen ja siltä osin kun vahvistettuja tilastotietoja ei ole vielä käytettävissä Tilastokeskuksen keräämien kuntien talousarviotietojen perusteella. Lisäksi kunnilta maakunnille siirtyvien kunnallisen maataloustukihallinnon ja maakuntaliittojen lakisääteisten tehtävien kustannukset otetaan huomioon siten, että lähtökohtana on Maaseutuviraston maaseutuhallinnon erilliskyselyyn ja valtionvarainministeriön maakuntien liitoille tekemään kyselyyn perustuva kuntien vastaavien tehtävien kustannusten keskiarvo vuosina 2017 ja 2018.

Kunnilta maakunnille siirtyvien lakisääteisten tehtävien kustannuksia koskevien tietojen perusteella laaditaan arvio vuoden 2019 kustannuksista siten, että otetaan huomioon 5 §:ssä tarkoitetut tarkistukset ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 57 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspalvelujen hintaindeksin arvioitu muutos. Valtiolta maakunnille siirtyvien tehtävien rahoitus otetaan huomioon siten kuin valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2019 esitetään. Edellä 2 momentissa tarkoitetut laskelmat tarkistetaan kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lakisääteisten tehtävien kustannusten osalta vuonna 2019 Tilastokeskuksen vuosilta 2017 ja 2018 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon perustella. Jos vuoden 2018 osalta näitä tietoja ei ole vielä laskelmia tarkistettaessa käytettävissä, käytetään kyseisen

sääteisten tehtävien kustannusten sekä valtiolta maakunnille siirtyviin tehtäviin osoitetun maakunnittain laskennallisesti kohdennetun rahoituksen yhteismäärää. Kustannuksina ei oteta huomioon 9 §:ssä tarkoitettua hankintoihin sisältyvää arvonlisäveroa. *[poisto]*

Kunnilta maakunnille siirtyvien lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien kustannukset otetaan huomioon siten, että lähtökohtana on vastaavien tehtävien kustannusten keskiarvo vuosina 2019 ja 2020. Kustannusten keskiarvo lasketaan Tilastokeskuksen uusimpien käytettävissä olevien tilastotietojen ja siltä osin kun vahvistettuja tilastotietoja ei ole vielä käytettävissä Tilastokeskuksen keräämien kuntien talousarviotietojen perusteella. Lisäksi kunnilta maakunnille siirtyvien kunnallisen maataloustukihallinnon ja maakuntaliittojen lakisääteisten tehtävien kustannukset otetaan huomioon siten, että lähtökohtana on Maaseutuviraston maaseutuhallinnon erilliskyselyyn ja valtionvarainministeriön maakuntien liitoille tekemään kyselyyn perustuva kuntien vastaavien tehtävien kustannusten keskiarvo vuosina 2019 ja 2020.

Kunnilta maakunnille siirtyvien lakisääteisten tehtävien kustannuksia koskevien tietojen perusteella laaditaan arvio vuoden 2021 kustannuksista siten, että otetaan huomioon 5 §:ssä tarkoitetut tarkistukset ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 57 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspalvelujen hintaindeksin arvioitu muutos. Valtiolta maakunnille siirtyvien tehtävien rahoitus otetaan huomioon siten kuin valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2021 esitetään. Edellä 2 momentissa tarkoitetut laskelmat tarkistetaan kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lakisääteisten tehtävien kustannusten osalta vuonna 2021 Tilastokeskuksen vuosilta 2019 ja 2020 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon perustella. Jos vuoden 2020 osalta näitä tietoja ei ole vielä laskelmia tarkistettaessa käytettävissä, käytetään kyseisen

vuoden osalta Tilastokeskuksen keräämiä kuntien talousarviotietoja. Tässä tapauksessa 2 momentissa tarkoitetut laskelmat tarkistetaan vielä vuonna 2020 Tilastokeskuksen vuosilta 2017 ja 2018 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon perusteella. Sanottuihin lopullisiin tietoihin perustuvat laskelmat ovat tarkistusvuotta seuraavasta varainhoitovuodesta lukien maakuntien valtion rahoituksen tarkistamisen perusteena. Muiden kuin kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lakisääteisten tehtävien rahoitus tarkistetaan vuonna 2019 siten kuin 6 §:n 5 momentissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun maakuntien rahoituksen laskennallista kohdentamista koskevasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitetusta laskelmia koskevien tietojen keräämisestä sekä laskelmien tarkistamisesta.	vuoden osalta Tilastokeskuksen keräämiä kuntien talousarviotietoja. Tässä tapauksessa 2 momentissa tarkoitetut laskelmat tarkistetaan vielä vuonna 2022 Tilastokeskuksen vuosilta 2019 ja 2020 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon perusteella. Sanottuihin lopullisiin tietoihin perustuvat laskelmat ovat tarkistusvuotta seuraavasta varainhoitovuodesta lukien maakuntien valtion rahoituksen tarkistamisen perusteena. Muiden kuin kunnilta siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lakisääteisten tehtävien rahoitus tarkistetaan vuonna 2021 siten kuin 6 §:n *4* momentissa säädetään. *Lisäksi 6 §:n 3 momenttia sovelletaan valtion rahoituksen tason määrittämiseen vuonna 2021*. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun maakuntien rahoituksen laskennallista kohdentamista koskevasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitetusta laskelmia koskevien tietojen keräämisestä sekä laskelmien tarkistamisesta.
32 § Valtion rahoituksen määräytyminen vuosina 2020–2023 Valtion rahoitus kullekin maakunnalle määräytyy vuonna: 1) 2020 siten, että rahoituksesta 80 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 20 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 2) 2021 siten, että rahoituksesta 60 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 40 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 3) 20232 siten, että rahoituksesta 40 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 60 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 4) 2023 siten, että rahoituksesta 20 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 80 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella. Edellä 6 §:ää sovelletaan valtion rahoituksen kokonaistason määrittämiseen vuosina 2020—2023. Maakunnan rahoitusta voidaan korottaa vuosina 2020-2023 hakemuksesta harkinnanvaraisesti 7 §:ssä tarkoitetusti myös tilanteessa, jossa maakunta on ra-	***32 § Laskennallisten kustannusten käyttöön siirtyminen vuosina 2022-2025*** Valtion rahoitus kullekin maakunnalle määräytyy vuonna: 1) 2022 siten, että rahoituksesta 80 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 20 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 2) 2023 siten, että rahoituksesta 60 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 40 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 3) 2024 siten, että rahoituksesta 40 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 60 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella; 4) 2025 siten, että rahoituksesta 20 prosenttia määräytyy maakunnan lakisääteisten tehtävien järjestämisestä aiheutuvien uusimpien käytettävissä olevien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten ja 80 prosenttia 3 ja 4 luvussa säädettyjen laskennallisten kustannusten perusteella. Edellä 6 §:ää sovelletaan valtion rahoituksen *tason* määrittämiseen vuosina 2022—2025. *[poisto]*

hoitusjärjestelmän muutoksesta aiheutuvien maakuntatalouden vaikeuksien vuoksi lisärahoituksen tarpeessa.	
33 § Valtion rahoituksen tasoa koskeva poikkeussäännös vuosina 2020—2021	***33 § Valtion rahoituksen tasoa koskeva poikkeussäännös vuosina 2022—2023***
Edellä 6 §:n 2 momentin säännöksistä poiketen vuosina 2020 ja 2021 toteutuneet kustannukset otetaan huomioon 3 luvun laskennallisten kustannusten perusteita tarkistettaessa siihen määrään asti, että maakuntien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen käyttökustannusten vuosittainen kasvu vastaa enintään prosenttimäärää, joka on maakuntaindeksin toteutunut muutos lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.	Edellä 6 §:n 2 momentin säännöksistä poiketen vuosina 2022 ja 2023 toteutuneet kustannukset otetaan huomioon 3 luvun laskennallisten kustannusten perusteita tarkistettaessa siihen määrään asti, että maakuntien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen käyttökustannusten vuosittainen kasvu vastaa enintään prosenttimäärää, joka on maakuntaindeksin toteutunut muutos lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

4. Maakuntajakolaki

HE 15/2017	Muutosehdotus
22 § Voimaantulo	***22 § Voimaantulo***
Laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan maakuntajakolaki (1159/1997). Kumotun lain nojalla päätetty maakuntajako säilyy vuoden 2018 loppuun, jollei lailla erikseen toisin säädetä. Valitukseen, joka tehdään ennen tämän lain voimaantuloa annetusta päätöksestä, sekä tällaisen asian käsittelyyn valituksen johdosta ylemmässä valitusviranomaisessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.	Laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan maakuntajakolaki (1159/1997). *Kumottua maakuntajakolakia ja sen nojalla päätettyä maakuntajakoa sovelletaan* vuoden 2020 loppuun, jollei lailla erikseen toisin säädetä. Valitukseen, joka tehdään ennen tämän lain voimaantuloa annetusta päätöksestä, sekä tällaisen asian käsittelyyn valituksen johdosta ylemmässä valitusviranomaisessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

5. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

HE 15/2017	Muutosehdotukset
27 § Maakuntien perustaminen vuonna 2019 ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen	***27 § Maakuntien perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2021 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen***
Kunnalle myönnetään valtionosuuden lisäystä tai kunnan valtionosuutta vähennetään, jos tehtävien järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle kunnalta siirrettävä tulo ei vastaa maakunnalle siirtyvää kustannusta. Jos kunnalta siirrettävä tulo on suurempi kuin siirtyvä kustannus, kunnalle hyvitetään valtionosuuden lisäyksenä 60 prosenttia tulojen ja kustannusten erotuksesta. Jos kunnalta siirrettävä kustannus ylittää maakunnalle siirtyvän tulon, kunnan valtionosuutta vähennetään siten, että vähennys on 60 prosenttia siirtyvien kustannusten ja tulojen erotuksesta. Siirrettävän tulon määrää laskettaessa otetaan huomioon siirron vaikutukset verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen sekä verohallin-	Kunnalle myönnetään valtionosuuden lisäystä tai kunnan valtionosuutta vähennetään, jos tehtävien järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle kunnalta siirrettävä tulo ei vastaa maakunnalle siirtyvää kustannusta. Jos kunnalta siirrettävä tulo on suurempi kuin siirtyvä kustannus, kunnalle hyvitetään valtionosuuden lisäyksenä 60 prosenttia tulojen ja kustannusten erotuksesta. Jos kunnalta siirrettävä kustannus ylittää maakunnalle siirtyvän tulon, kunnan valtionosuutta vähennetään siten, että vähennys on 60 prosenttia siirtyvien kustannusten ja tulojen erotuksesta. Siirrettävän tulon määrää laskettaessa otetaan huomioon siirron vaikutukset verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen sekä verohallin-

nosta annetussa laissa (503/2010) tarkoitettujen verotuskustannusten muutos. Valtionosuuteen tehtävää lisäystä tai vähennystä laskettaessa käytetään vuonna 2018 voimassa olevia valtionosuusperusteita.	nosta annetussa laissa (503/2010) tarkoitettujen verotuskustannusten muutos. Valtionosuuteen tehtävää lisäystä tai vähennystä laskettaessa käytetään vuonna 2020 voimassa olevia valtionosuusperusteita.
Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden lisäysten ja vähennysten laskennan lähtökohtana käytetään tulojen osalta Tilastokeskuksen keräämiä kunnittaisia talousarviotietoja vuodelta 2018. Kustannusten osalta käytetään Tilastokeskuksen keräämien vuoden 2017 lopullisten tietojen ja vuoden 2018 talousarviotietojen keskiarvoa. Lähtökohtana käytettyjen tietojen pohjalta laaditaan arvio vuoden 2018 kustannuksista ja tuloista siten, että otetaan huomioon valtion toimenpiteistä vuosina 2017 ja 2018 aiheutuvat muutokset kunnan tuloihin ja kustannuksiin, kuntien päätökset kunnallis- ja kiinteistöveroprosenteista sekä valtiovarainministeriön ennusteet tulo- ja kustannuskehityksestä.	Edellä 1 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden lisäysten ja vähennysten laskennan lähtökohtana käytetään tulojen osalta Tilastokeskuksen keräämiä kunnittaisia talousarviotietoja vuodelta 2020. Kustannusten osalta käytetään Tilastokeskuksen keräämien vuoden 2019 lopullisten tietojen ja vuoden 2020 talousarviotietojen keskiarvoa. Lähtökohtana käytettyjen tietojen pohjalta laaditaan arvio vuoden 2020 kustannuksista ja tuloista siten, että otetaan huomioon valtion toimenpiteistä vuosina 2019 ja 2020 aiheutuvat muutokset kunnan tuloihin ja kustannuksiin, kuntien päätökset kunnallis- ja kiinteistöveroprosenteista sekä valtiovarainministeriön ennusteet tulo- ja kustannuskehityksestä.
Edellä 1 momentissa tarkoitettuja kunnan siirtyviä kustannuksia ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen, ympäristöterveydenhuollon, maaseutuhallinnon sekä maakunnan liittojen lakisääteisten tehtävien kustannukset siten, että niistä on vähennetty toimintatuotot. Kunnan siirtyviä tuloja ovat kunnallisverotulot, yhteisöverotulot, veroperustemuutoksien johdosta maksettavat valtionosuuden lisäykset sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudet niiltä osin kuin ne koostuvat sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvistä laskennallista kustannuksista ja lisäosista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetun arvion tekemisestä sekä laskennassa huomioon otettavista kustannuksista ja tuloista.	Edellä 1 momentissa tarkoitettuja kunnan siirtyviä kustannuksia ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen, ympäristöterveydenhuollon, maaseutuhallinnon sekä maakunnan liittojen lakisääteisten tehtävien kustannukset siten, että niistä on vähennetty toimintatuotot. Kunnan siirtyviä tuloja ovat kunnallisverotulot, yhteisöverotulot, veroperustemuutoksien johdosta maksettavat valtionosuuden lisäykset sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudet niiltä osin kuin ne koostuvat sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvistä laskennallista kustannuksista ja lisäosista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetun arvion tekemisestä sekä laskennassa huomioon otettavista kustannuksista ja tuloista.
Tässä pykälässä tarkoitetut valtionosuuden lisäykset ja vähennykset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Jos kunnille 1 momentin perusteella maksettavat valtionosuuden lisäykset yhteensä ovat suuremmat kuin valtionosuuteen tehtävät vähennykset, vähennetään kuntien valtionosuudesta tätä erotusta vastaava euromäärä. Jos kuntien valtionosuuteen yhteensä tehtävät vähennykset ovat suuremmat kuin kunnille maksettavat valtionosuuden lisäykset, lisätään kuntien valtionosuuteen vastaavasti tätä erotusta vastaava määrä. Valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.	Tässä pykälässä tarkoitetut valtionosuuden lisäykset ja vähennykset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Jos kunnille 1 momentin perusteella maksettavat valtionosuuden lisäykset yhteensä ovat suuremmat kuin valtionosuuteen tehtävät vähennykset, vähennetään kuntien valtionosuudesta tätä erotusta vastaava euromäärä. Jos kuntien valtionosuuteen yhteensä tehtävät vähennykset ovat suuremmat kuin kunnille maksettavat valtionosuuden lisäykset, lisätään kuntien valtionosuuteen vastaavasti tätä erotusta vastaava määrä. Valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.
Edellä 1 momentissa tarkoitettua kuntien valtionosuuksiin lisättävää tai vähennettävää määrää laskettaessa ei oteta huomioon varainhoitovuoden 2019 alussa toteutettavia kuntien yhdistymisiä.	Edellä 1 momentissa tarkoitettua kuntien valtionosuuksiin lisättävää tai vähennettävää määrää laskettaessa ei oteta huomioon varainhoitovuoden 2021 alussa toteutettavia kuntien yhdistymisiä.
28 § Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus	***28 § Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus***
Kunnan talouden tasapainotila on vuosikatteen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus. Kunnan talouden tasapainotilan muutos on erotus, joka saadaan vähentämällä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden vero- ja valtionosuusperusteiden mukainen vuoden 2018 tasapainotila siitä tasapainotilasta, joka kunnalle olisi muodostunut, jos tämän lain mukaiset valtionosuuden määräytymisperusteet	Kunnan talouden tasapainotila on vuosikatteen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus. Kunnan talouden tasapainotilan muutos on erotus, joka saadaan vähentämällä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden vero- ja valtionosuusperusteiden mukainen vuoden 2020 tasapainotila siitä tasapainotilasta, joka kunnalle olisi muodostunut, jos tämän lain mukaiset valtionosuuden määräytymisperusteet

sekä 27 §:ssä tarkoitetut kunnan tulojen ja kustannusten siirrot olisivat olleet voimassa vuonna 2018. Valtionapuviranomainen vahvistaa valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasauksen niin, että vuonna 2019 kunnan valtionosuutta lisätään tai vähennetään 1 momentissa tarkoitettua tasapainotilan muutosta vastaava määrä. Vuodesta 2020 alkaen kunnan valtionosuuteen lisätään tai siitä vähennetään vuosittain 25 euroa asukasta kohden niin, että 1 momentissa tarkoitettu kunnan tasapainotilan muutos rajoitetaan kokonaisuudessaan 100 euroon asukasta kohden. Tässä pykälässä tarkoitetut valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaukset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Kuntien valtionosuutta vähennetään tai lisätään siten, että valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.	sekä 27 §:ssä tarkoitetut kunnan tulojen ja kustannusten siirrot olisivat olleet voimassa vuonna 2020. Valtionapuviranomainen vahvistaa valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasauksen niin, että vuonna 2021 kunnan valtionosuutta lisätään tai vähennetään 1 momentissa tarkoitettua tasapainotilan muutosta vastaava määrä. Vuodesta 2022 alkaen kunnan valtionosuuteen lisätään tai siitä vähennetään vuosittain 25 euroa asukasta kohden niin, että 1 momentissa tarkoitettu kunnan tasapainotilan muutos rajoitetaan kokonaisuudessaan 100 euroon asukasta kohden. Tässä pykälässä tarkoitetut valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaukset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Kuntien valtionosuutta vähennetään tai lisätään siten, että valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.
29 § Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset Vuosina 2016-2019 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään vuosittain indeksikorostusta vastaava määrä.	***29 § Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset*** - pykälä poistetaan tarpeettomana.
	52 § Kustannustenjaon tarkistaminen vuosina 2021-2023 (uusi) Varainhoitovuosina 2021 - 2023 lain 21 - 23 §:ssä tarkoitettuun kustannustenjaon tarkistamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kustannustenjaon tarkistamisesta.
53 § Voimaantulo Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettu laki (1704/2009). Jos muualla laissa viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin, on sen sijasta sovellettava tätä lakia. Edellä 27 ja 28 §:ssä tarkoitetut laskelmat tarkistetaan vuonna 2019. Laskelmat tehdään uudelleen Tilastokeskuksen vuosilta 2017 ja 2018 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon ja vuoden 2018 tulotietojen perustella. Uudet laskelmat ovat vuodesta 2020 lukien 27 ja 28 §:n mukaan myönnettävien valtionosuuksien perusteena. Jos tarkistuksen jälkeen todetaan, että kunnalle on maksettu valtionosuutta vuonna 2019 enemmän tai vähemmän kuin 3 momentissa tarkoitetun laskennan mukaan kuuluisi, erotusta vastaava määrä vähennetään tai lisätään kunnalle myönnettävästä valtionosuudesta tasasuuruisina erinä vuosina 2020—2023. Tässä pykälässä tarkoitetut tarkistukset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Kuntien valtionosuutta vähennetään tai lisätään siten, että valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.	***54 § Voimaantulo*** Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettu laki (1704/2009). Jos muualla laissa viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin, on sen sijasta sovellettava tätä lakia. Edellä 27 ja 28 §:ssä tarkoitetut laskelmat tarkistetaan vuonna 2021. Laskelmat tehdään uudelleen Tilastokeskuksen vuosilta 2019 ja 2020 laatimien lopullisten kunnittaisten kustannustietojen keskiarvon ja vuoden 2020 tulotietojen perustella. Uudet laskelmat ovat vuodesta 2022 lukien 27 ja 28 §:n mukaan myönnettävien valtionosuuksien perusteena. Jos tarkistuksen jälkeen todetaan, että kunnalle on maksettu valtionosuutta vuonna 2021 enemmän tai vähemmän kuin 3 momentissa tarkoitetun laskennan mukaan kuuluisi, erotusta vastaava määrä vähennetään tai lisätään kunnalle myönnettävästä valtionosuudesta tasasuuruisina erinä vuosina 2022—2025. Tässä pykälässä tarkoitetut tarkistukset toteutetaan kuntien ja valtion välisessä suhteessa kustannusneutraalisti. Kuntien valtionosuutta vähennetään tai lisätään siten, että valtionosuuden vähennys tai lisäys on kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitetusta laskelmien tarkistamisesta.	Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 3 momentissa tarkoitetusta laskelmien tarkistamisesta.

7. Vuoden 2021 tuloveroasteikkolaki

HE 15/2017

Vuoden 2019 tuloveroasteikkolaki

1 §

Vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
3 100—15 300	8,00	14,25
15 300—20 000	1 746,50	18,00
20 000—25 000	2 592,50	20,50
25 000—30 000	3 617,50	28,75
30 000—39 000	5 055,00	29,25
39 000—73 800	7 687,50	34,25
73 800—	19 606,50	44,00

Muutosehdotus

Vuoden *2021* tuloveroasteikkolaki

1 §

Vuodelta *2021* toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
3 100—15 300	8,00	14,25
15 300—20 000	1 746,50	18,00
20 000—25 000	2 592,50	20,50
25 000—30 000	3 617,50	28,75
30 000—39 000	5 055,00	29,25
39 000—73 800	7 687,50	34,25
73 800—	19 606,50	44,00

---

8. Laki tuloverolain muuttamisesta

HE 15/2017

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 97 a §, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 104, 105, 106 ja 108 §, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 125 a § ja 126 §, 132 §:n 1 momentti sekä 143 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2019 ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa.

Muutosehdotus

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 97 a §, 100 §:n 2 ja 3 momentti, 101 §:n 2 momentti, 104, 105, 106 ja 108 §, 124 §:n 3 momentti, 125 §:n 2 momentti, 125 a § ja 126 §, 132 §:n 1 momentti sekä 143 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta *2021* ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta *2021* toimitettavassa verotuksessa.

9. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

HE 15/2017	Muutosehdotus
91 b § Kunnan tuloveroprosentin ilmoittamiseen liittyvät tilapäiset säännökset	***91 b § Kunnan tuloveroprosentin ilmoittamiseen liittyvät tilapäiset säännökset***
Poiketen siitä, mitä 91 a §:ssä säädetään, kunta ilmoittaa vuodelle 2019 tuloveroprosentin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella. Jos kunta ei ole ilmoittanut vuoden 2020 tuloveroprosenttia 91 a §:n 1 momentissa säädettynä aikana taikka Verohallinnon myöntämässä myöhemmässä määräajassa tai tuloveroprosentin tarkkuus poikkeaa 91 a §:n 1 momentissa säädetystä, verotuksessa voidaan noudattaa vuoden 2019 tuloveroprosenttia pyöristettynä lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen. _____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 91 a §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2019. Lain 91 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.	Poiketen siitä, mitä 91 a §:ssä säädetään, kunta ilmoittaa vuodelle *2021* tuloveroprosentin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella. Jos kunta ei ole ilmoittanut vuoden *2022* tuloveroprosenttia 91 a §:n 1 momentissa säädettynä aikana taikka Verohallinnon myöntämässä myöhemmässä määräajassa tai tuloveroprosentin tarkkuus poikkeaa 91 a §:n 1 momentissa säädetystä, verotuksessa voidaan noudattaa vuoden *2021* tuloveroprosenttia pyöristettynä lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen. _____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 91 a §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta *2021*. Lain 91 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta *2022*.

10. Laki verontilityslain 12 ja 13 §:n muuttamisesta

HE 15/2017	Muutosehdotus
Voimaantulosäännös	***Voimaantulosäännös***
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain voimaan tullessa voimassa ollutta 13 §:n 3 momenttia sovelletaan viimeisen kerran käytettäessä verovuoden 2018 tietoja jako-osuuksien laskentaperusteena.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain voimaan tullessa voimassa ollutta 13 §:n 3 momenttia sovelletaan viimeisen kerran käytettäessä verovuoden *2020* tietoja jako-osuuksien laskentaperusteena.

12. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta

HE 15/2017	Muutosehdotus
Voimaantulosäännös	***Voimaantulosäännös***
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 130 a § tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019. Lakia sovelletaan, jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Tämän lain 130 a §:ää sovelletaan, jos myyty tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu palautukseen oikeutetulle taikka yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenettelystä tai maahantuodusta tavarasta on muutettavan lain 87 §:n nojalla syntynyt veron suorittamisvelvollisuus lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Poiketen siitä, mitä muutettavan lain 21 ja 22 § säädetään, verovelvollinen tavaroiden ja palveluiden myynnistä maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 130 a § tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta *2021* . Lakia sovelletaan, jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Tämän lain 130 a §:ää sovelletaan, jos myyty tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu palautukseen oikeutetulle taikka yhteisöhankinta on tehty, tavara on siirretty varastointimenettelystä tai maahantuodusta tavarasta on muutettavan lain 87 §:n nojalla syntynyt veron suorittamisvelvollisuus lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Poiketen siitä, mitä muutettavan lain 21 ja 22 § säädetään, verovelvollinen tavaroiden ja palveluiden myynnistä maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen

järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) 21 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa on kunnan asemasta maakunta. Kuntayhtymän tai kunnan varojen siirtämistä maakuntaan maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla ei pidetä myyntinä eikä luovutuksena, ja kuntayhtymän ja kunnan oikeudet ja velvollisuudet verotuksessa siirtyvät tältä osin maakunnalle. Kuntayhtymän ja kunnan muutettavan lain 11 luvussa tarkoitettu tarkistusoikeus ja -velvollisuus siirtyvät maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulle palvelukeskukselle. Maakunnalle ei aiheudu tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa tarkistusoikeutta tai -velvollisuutta.	järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) 21 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa on kunnan asemasta maakunta. Kuntayhtymän tai kunnan varojen siirtämistä maakuntaan maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain 18 §:ssä tarkoitetulla tavalla ei pidetä myyntinä eikä luovutuksena, ja kuntayhtymän ja kunnan oikeudet ja velvollisuudet verotuksessa siirtyvät tältä osin maakunnalle. Kuntayhtymän ja kunnan muutettavan lain 11 luvussa tarkoitettu tarkistusoikeus ja -velvollisuus siirtyvät maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain 31 §:n 1 momentissa tarkoitetulle palvelukeskukselle. Maakunnalle ei aiheudu tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa tarkistusoikeutta tai -velvollisuutta.

16. Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain muuttamisesta

HE 15/2017	Muutosehdotus
Voimaantulosäännös Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 6 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan maakuntaan 1 päivästä tammikuuta 2020. Maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) 2 luvussa säädetyn väliaikaishallinnon ajan työnantajan ja henkilöstön edustajat valitaan maakunnan yhteistoimintaelimeen siten, että tämän lain 14 §:n mukainen yhteistoimintaelin kootaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa samoja periaatteita noudattaen kuten kunnan yhteistoimintaelin. Henkilöstöä edustavat tämän lain 19 §:ssä tarkoitettujen yhdistysten tai niiden rekisteröityjen paikallisten alayhdistysten nimeämät maakunnalliset edustajat, kunnallisten pääsopijajärjestöjen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.	***Voimaantulosäännös*** Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 6 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan maakuntaan 1 päivästä tammikuuta 2022. Maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) 2 luvussa säädetyn väliaikaishallinnon ajan työnantajan ja henkilöstön edustajat valitaan maakunnan yhteistoimintaelimeen siten, että tämän lain 14 §:n mukainen yhteistoimintaelin kootaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa samoja periaatteita noudattaen kuten kunnan yhteistoimintaelin. Henkilöstöä edustavat tämän lain 19 §:ssä tarkoitettujen yhdistysten tai niiden rekisteröityjen paikallisten alayhdistysten *ja vastaavien valtion henkilöstöä edustavien yhdistysten tai alayhdistysten nimeämät* maakunnalliset edustajat, kunnallisten ja *valtion* pääsopijajärjestöjen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

17. Laki kuntien ja maakuntien työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä

HE 15/2017	Muutosehdotus
16 § Siirtymäsäännökset	***16 § Siirtymäsäännökset***
	Edellä 7 §:n 3 momentista poiketen kuntajaosto määrätään ensimmäisen kerran vuoden 2017 kuntavaalien perusteella. Kuntajaoston ja 7 §:n 4 momentissa tarkoitetun maakuntajaoston toimikausi alkaa 1.1.2021 ja kestää mainitusta säännöksistä poiketen yhden vuoden. (uusi 1 mom.)
Edellä 6 §:n 7 momentissa tarkoitettu edustajakokous kutsutaan koolle ensimmäisen kerran viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2018. Edustajakokous valitsee 6 §:ssä tarkoitetun yritysjaoston jäsenet sekä hyväksyy yritysjaoston työjärjestyksen. Kokouksen kutsuu koolle Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n toimisto viimeistään 4 viikkoa ennen kokousta. Kullakin jäsenyhteisöllä on kokouksessa yksi ääni ja sen lisäksi yksi ääni jokaista palkkasumman alkavaa kahta miljoonaa euroa kohti. Jäsenyhteisö ei kuitenkaan saa äänestää enemmällä kuin puolella kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä.	Edellä *7 §:n* 7 momentissa tarkoitettu edustajakokous kutsutaan koolle ensimmäisen kerran *viimeistään vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.* Edustajakokous valitsee 7 §:ssä tarkoitetun yritysjaoston jäsenet sekä hyväksyy yritysjaoston työjärjestyksen. Kokouksen kutsuu koolle Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n toimisto viimeistään 4 viikkoa ennen kokousta. Kullakin jäsenyhteisöllä on kokouksessa yksi ääni ja sen lisäksi yksi ääni jokaista palkkasumman alkavaa kahta miljoonaa euroa kohti. Jäsenyhteisö ei kuitenkaan saa äänestää enemmällä kuin puolella kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä.
Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n päätösvaltaa käyttää Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain (254/1993) 2 §:ssä tarkoitettu valtuuskunta, kunnes Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n uudet jaostot on määrätty ja uusi hallitus on valittu.	Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n päätösvaltaa käyttää Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain (254/1993) 2 §:ssä tarkoitettu valtuuskunta, kunnes Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n uudet jaostot on määrätty ja uusi hallitus on valittu.
Ne Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka toimivat Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tehtävissä siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n palvelukseen. Siirtymisen katsotaan tapahtuneen työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeenluovutuksessa.	Ne Suomen Kuntaliitto ry:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka toimivat Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tehtävissä siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n palvelukseen. Siirtymisen katsotaan tapahtuneen työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeenluovutuksessa.
Mitä muualla säädetään Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta tai kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:tä.	Mitä muualla säädetään Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta tai kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:tä.
Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa vireillä olevat asiat, voimassa olevat sitoumukset ja sopimukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:lle, jollei niiden sisällöstä muuta johdu. Työ- ja virkaehtosopimuksissa ja muissa vastaavissa työmarkkinasopimuksissa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT tulee tämän lain voimaan tullessa osapuoleksi Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilalle.	Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa vireillä olevat asiat, voimassa olevat sitoumukset ja sopimukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:lle, jollei niiden sisällöstä muuta johdu. Työ- ja virkaehtosopimuksissa ja muissa vastaavissa työmarkkinasopimuksissa Kunta- ja maakuntatyönantajat KT tulee tämän lain voimaan tullessa osapuoleksi Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilalle.
Sen estämättä, mitä 11 §:ssä säädetään, Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n jäsenyhteisöjen maksuosuudet peritään 31 päivään joulukuuta 2018 kumotun kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain 6 §:n mukaisesti. Vuoden 2019 maksuosuuksien ennakot määrätään jäsenyhteisöjen tammikuun 2019 palkkasummien perusteella.	Sen estämättä, mitä 11 §:ssä säädetään, Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n jäsenyhteisöjen maksuosuudet peritään 31 päivään joulukuuta 2020 kumotun kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain 6 §:n mukaisesti. Vuoden 2021 maksuosuuksien ennakot määrätään jäsenyhteisöjen tammikuun 2021 palkkasummien perusteella.

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

18. Laki Kevasta annetun lain muuttamisesta

HE 15/2017	Muutosehdotus
19 c § Tasausmaksu	***19 c § Tasausmaksu***
Tasausmaksun tulee kattaa eläkemenot pitkällä aikavälillä 19 a ja 19 b §:ssä säädetyn eläkemaksun lisäksi. Tasausmaksua maksavat maakunnat ja kunnat. Tasausmaksu jaetaan maakuntien ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on maakuntien ja kuntien osuus julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitetuista työansioista tämän lain voimaantullessa. Tätä jakoa käytetään vuosina 2019—2028. Tätä jakoa laskettaessa maakuntien työansioiksi lasketaan sen henkilöstön työansiot, joka siirtyy maakuntiin maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) mukaan. Lisäksi maakuntien työnasioiksi lasketaan ne julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitetut työansiot, jotka ovat työntekijöillä sosiaali- tai terveydenhuollon palveluja tuottavassa yhtiössä, jonka osakkeiden omistus siirtyy maakuntien perustamisen yhteydessä kunnalta tai kuntayhtymältä maakunnalle. Kuntien työansioiksi lasketaan kuntiin, kuntayhtymiin, yhtiöihin, säätiöihin ja yhdistyksiin jäävän henkilöstön julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitetut työansiot. Maakuntien osuus jaetaan maakuntien kesken maakuntien rahoituksesta annetun lain (/) mukaisen valtion rahoituksen suhteessa. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa. Kunnan verorahoituksella tarkoitetaan kunnan saamia kunnallisvero-, kiinteistövero- ja yhteisöverotuloja sekä valtionosuuksia, jotka kunnalle myönnetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009), opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) perusteella. Kunnan osuutta laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaista harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. _____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 19 ja 19 a—19 c § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2019.	Tasausmaksun tulee kattaa eläkemenot pitkällä aikavälillä 19 a ja 19 b §:ssä säädetyn eläkemaksun lisäksi. Tasausmaksua maksavat maakunnat ja kunnat. Tasausmaksu jaetaan maakuntien ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on maakuntien ja kuntien osuus julkisten alojen eläkelain 85 *ja 86* §:ssä tarkoitetuista työansioista tämän lain voimaantullessa. Tätä jakoa käytetään vuosina *2021—2030*. Tätä jakoa laskettaessa maakuntien työansioiksi lasketaan sen henkilöstön työansiot, joka siirtyy maakuntiin maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) mukaan. Lisäksi maakuntien työnasioiksi lasketaan ne julkisten alojen eläkelain 85 *ja 86* §:ssä tarkoitetut työansiot, jotka ovat työntekijöillä sosiaali- tai terveydenhuollon palveluja tuottavassa yhtiössä, jonka osakkeiden omistus siirtyy maakuntien perustamisen yhteydessä kunnalta tai kuntayhtymältä maakunnalle. Kuntien työansioiksi lasketaan kuntiin, kuntayhtymiin, yhtiöihin, säätiöihin ja yhdistyksiin jäävän henkilöstön julkisten alojen eläkelain 85 *ja 86* §:ssä tarkoitetut työansiot. Maakuntien osuus jaetaan maakuntien kesken maakuntien rahoituksesta annetun lain (/) mukaisen valtion rahoituksen suhteessa. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa. Kunnan verorahoituksella tarkoitetaan kunnan saamia kunnallisvero-, kiinteistövero- ja yhteisöverotuloja sekä valtionosuuksia, jotka kunnalle myönnetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009), opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) perusteella. Kunnan osuutta laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaista harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. _____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 19 ja 19 a—19 c § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta *2021*.

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

19. Vaalilaki

HE 15/2017	Muutosehdotus
198 § Ensimmäiset maakuntavaalit Ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan vuoden 2018 presidentinvaalin yhteydessä. Ensimmäisiä maakuntavaaleja varten maakuntahallinnon väliaikainen valmistelutoimielin asettaa hyvissä ajoin ennen vaaleja maakuntavaalilautakunnan, jonka jäsenten tulee edustaa maakunnan kunnissa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Tähän maakuntavaalilautakuntaan sovelletaan muutoin, mitä 12 a ja 12 b §:ssä säädetään. Ensimmäisissä maakuntavaaleissa noudatetaan saamaa ehdokasasettelun aikataulua kuin presidentinvaalissa. Maakuntavaalien ehdokkaat numeroidaan ehdokaslistojen yhdistelmässä alkaen numerosta 22. Kunnan keskusvaalilautakunta toimittaa maakuntavaalien hyväksytyt vaalikuoret vaalipiirilautakunnalle 64 §:ssä säädetyllä tavalla. Vaalilautakunta toimittaa vaalipäivän äänestyksessä annetut maakuntavaalien äänestysliput vaalipiirilautakunnalle 81 §:ssä säädetyllä tavalla. Vaalipiirilautakunnat huolehtivat ensimmäisissä maakuntavaaleissa annettujen ennakkoäänten laskennasta, joka voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan kello 12 tai erityisestä syystä lautakunnan harkinnan mukaan aikaisemminkin, kuitenkin aikaisintaan kello 9. Vaalipiirilautakunnat huolehtivat vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta seuraavasti: 1) Helsingin vaalipiirilautakunta laskee Helsingin kaupungissa annetut äänet; 2) Uudenmaan vaalipiirilautakunta laskee Uudenmaan maakunnan äänet, ei kuitenkaan Helsingin kaupungissa annettuja ääniä; 3) Varsinais-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Varsinais-Suomen maakunnan äänet; 4) Satakunnan vaalipiirilautakunta laskee Satakunnan maakunnan äänet; 5) Hämeen vaalipiirilautakunta laskee Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakuntien äänet; 6) Pirkanmaan vaalipiirilautakunta laskee Pirkanmaan maakunnan äänet; 7) Kaakkois-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon maakuntien äänet; 8) Savo-Karjalan vaalipiirilautakunta laskee Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien äänet; 9) Vaasan vaalipiirilautakunta laskee Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien äänet; 10) Keski-Suomen vaalipiirilautakunta laskee Keski-Suomen maakunnan äänet; 11) Oulun vaalipiirilautakunta laskee Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien äänet; 12) Lapin vaalipiirilautakunta laskee Lapin maakunnan äänet.	Poistetaan 198 §

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

Kukin vaalipiirilautakunta vahvistaa 3. päivänä vaalipäivän jälkeen viimeistään kello 18 aloitettavassa kokouksessaan äänimäärät, jotka kukin ehdokas sekä puolue, vaaliliitto tai yhteislista ovat maakuntavaaleissa saaneet, sekä ilmoittaa viipymättä näin vahvistetut äänimäärät ja maakuntavaaleissa annettujen äänten kokonaismäärän sekä mitättömien äänten määrän asianomaiselle maakuntavaalilautakunnalle, joka vahvistaa maakuntavaalien tuloksen noudattaen, mitä 88—91 §:ssä säädetään vertauslukujen laskemisesta, arvan käytöstä ja vaalien tuloksen määräämisestä. _____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .	_____ Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta . *Lain 5 § tulee kuitenkin voimaan vasta seuraavien eduskuntavaalien jälkeen.*

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen

HE 16/2018
Valinnanvapauslaki

HE 16/2018	Muutosehdotus (vastineet + aikataulumuutos)
49 § *Suoran valinnan palveluissa noudatettava sopimus ja sopimuksen muuttaminen* Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan ja maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus kustakin maakunnan alueella olevasta sosiaali- ja terveyskeskuksesta tai suunhoidon yksiköstä ennen niiden toiminnan aloittamista. Suoran valinnan palveluissa noudatetaan sopimusta, jonka asiakkaan palveluista järjestämisvastuussa oleva maakunta on tehnyt asiakkaan valitseman yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan kanssa. Jollei järjestämisvastuussa oleva maakunta ole tehnyt sopimusta asiakkaan valitseman yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan kanssa, noudatetaan sopimusta, jonka palveluntuottaja on tehnyt sen maakunnan kanssa, jonka alueella asiakkaan valitsema sosiaali- ja terveyskeskus tai suunhoidon yksikkö toimii. Maakunta voi muuttaa yksipuolisesti 48 §:ssä tarkoitettua sopimusta sekä suoran valinnan palveluista maksamiensa korvausten määrää ja perusteita lainsäädännön muutoksen tai 43 §:ssä tarkoitetun hallintopäätöksen perusteella, jollei lailla toisin säädetä. Maakunnan päättämät muutokset tulevat voimaan maakunnan ilmoittaman siirtymäajan jälkeen, mutta kuitenkin aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä, kun palveluntuottajan katsotaan saaneen muutoksesta tiedon. Palveluntuottajan katsotaan saaneen muutoksesta tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona maakunnan päätös on postitettu palveluntuottajan ilmoittamaan osoitteeseen, jos ei muuta näytetä. Maakunnan tulee siirtymäajasta päättäessään ottaa huomioon muutoksen laatu sekä vaikutukset palveluntuottajille ja asiakkaille.	49 § *Suoran valinnan palveluissa noudatettava sopimus ja sopimuksen muuttaminen* Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan ja maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus kustakin maakunnan alueella olevasta sosiaali- ja terveyskeskuksesta tai suunhoidon yksiköstä ennen niiden toiminnan aloittamista. Suoran valinnan palveluissa noudatetaan sopimusta, jonka asiakkaan palveluista järjestämisvastuussa oleva maakunta on tehnyt asiakkaan valitseman yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan kanssa. Jollei järjestämisvastuussa oleva maakunta ole tehnyt sopimusta asiakkaan valitseman yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan kanssa, noudatetaan sopimusta, jonka palveluntuottaja on tehnyt sen maakunnan kanssa, jonka alueella asiakkaan valitsema sosiaali- ja terveyskeskus tai suunhoidon yksikkö toimii. Maakunta voi muuttaa yksipuolisesti 48 §:ssä tarkoitettua sopimusta sekä suoran valinnan palveluista maksamiensa korvausten määrää ja perusteita lainsäädännön muutoksen tai 43 §:ssä tarkoitetun hallintopäätöksen perusteella, jollei lailla toisin säädetä. *Maakunta voi muuttaa sopimusta 43 §:ssä tarkoitetun hallintopäätöksen perusteella vain siltä osin, kuin sopimus on ristiriidassa hallintopäätöksellä muutettujen palveluntuottajaa koskevien ehtojen kanssa.* Maakunnan päättämät muutokset tulevat voimaan maakunnan ilmoittaman siirtymäajan jälkeen, mutta kuitenkin aikaisintaan *kahden kuukauden* kuluttua siitä, kun palveluntuottajan katsotaan saaneen muutoksesta tiedon. [poisto] Maakunnan tulee siirtymäajasta päättäessään ottaa huomioon muutoksen laatu sekä vaikutukset palveluntuottajille ja asiakkaille.
85 § *Voimaantulo* Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 80, 93—96 ja 98 § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 ja 38—50, 52, 77—79, 83 ja 84 §, 88 §:n 3 momentti, 97 ja 99 § tulevat voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan terveydenhuoltolain 47—49 § sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annettu laki (569/2009), jäljempänä palvelusetelilaki. Maakunta voi tehdä 1 päivästä tammikuuta 2019 alkaen 18 §:n 6 momentissa tarkoitetun päätöksen mainitun pykälän 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen	*86* § *Voimaantulo* Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 80, *96–100 ja 102* § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 ja 38—50, 52, 77—79, 83 ja 84 §, *89* §:n 2~~3~~ momentti, *101* ja *103* § tulevat voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan terveydenhuoltolain 47—49 [poisto]. Maakunta voi tehdä 1 päivästä tammikuuta 2020 alkaen 18 §:n 6 momentissa tarkoitetun päätöksen mainitun pykälän 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen

palvelujen sisällyttämisestä suoran valinnan palveluihin, 24 §:ssä tarkoitetut asiakassetelin käyttöönottoa koskevat päätökset, 27 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen henkilökohtaisen budjetin henkilöllisen soveltamisalan laajentamisesta sekä 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen suoran valinnan palveluntuottajille 65—69 §:n mukaisesti maksettavista korvauksista. Maakunnan liikelaitos voi tehdä 1 päivästä tammikuuta 2019 alkaen 70 §:ssä tarkoitetun päätöksen asiakassetelipalveluntuottajille maksettavista korvauksista. Ennen tämän lain voimaantuloa asiakkaalle annettua palvelusetelilaissa tarkoitettua palveluseteliä voi käyttää sen voimassaoloajan. Palvelusetelin voimassaolo päättyy kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun maakunta on ottanut käyttöön asiakassetelin. Asiakkaalla on pyynnöstään oikeus käyttää palveluseteliä kyseisen ajankohdan jälkeenkin enintään kahden vuoden ajan siitä, kun maakunta on ottanut käyttöön asiakassetelin. Maakunnan on huolehdittava mahdollisuuksien mukaan siitä, että asiakkaan hoiva- tai hoitosuhteen jatkuminen saman palveluntuottajan palveluissa turvataan myös palvelusetelin käytön päättymisen jälkeen.	palvelujen sisällyttämisestä suoran valinnan palveluihin, 24 §:ssä tarkoitetut asiakassetelin käyttöönottoa koskevat päätökset, 27 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen henkilökohtaisen budjetin henkilöllisen soveltamisalan *muutoksista* sekä 64 §:ssä tarkoitetun päätöksen suoran valinnan palveluntuottajille 65—69 §:n mukaisesti maksettavista korvauksista. Maakunnan liikelaitos voi tehdä 1 päivästä tammikuuta *2021* alkaen 70 §:ssä tarkoitetun päätöksen asiakassetelipalveluntuottajille maksettavista korvauksista. [poisto]
86 § *Asiakasseteliä koskeva siirtymäaika* Maakunnan on otettava käyttöön asiakasseteli 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisessa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020. Asiakasseteli voidaan ottaa käyttöön aikaisemminkin maakunnan päättämissä palveluissa ja maakunnan päättämässä laajuudessa.	*87* § *Asiakasseteliä koskeva siirtymäaika* Maakunnan on otettava käyttöön asiakasseteli 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisessa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa [poisto] 1 päivänä *tammikuuta* 2022. [poisto]
87 § *Henkilökohtaista budjettia koskeva siirtymäaika* Maakunnan on otettava käyttöön henkilökohtainen budjetti 27 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020. Henkilökohtainen budjetti voidaan ottaa käyttöön aikaisemminkin maakunnan päättämissä palveluissa ja maakunnan päättämässä laajuudessa.	*88* § *Henkilökohtaista budjettia koskeva siirtymäaika* Maakunnan on otettava käyttöön henkilökohtainen budjetti 27 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla [poisto] 1 päivänä *tammikuuta* 2022. [poisto]
88 § *Sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aloitus* Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 1 momentin mukaiset suoran valinnan palvelut tuotettaviksi sosiaali- ja terveyskeskuksiin 1 päivänä tammikuuta 2021. Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 2 momentissa tarkoitettuja palveluja momentissa tarkoitetuin tavoin tuotettaviksi sosiaali- ja terveyskeskuksiin 1 päivästä tammikuuta 2022.	*89* § *Sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aloitus* Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 1 *ja 2* momentin mukaiset suoran valinnan palvelut tuotettaviksi sosiaali- ja terveyskeskuksiin 1 päivänä tammikuuta 2023. [poisto]

Maakunnan on tehtävä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2020 päätökset sosiaali- ja terveyskeskuksiin 1 päivänä tammikuuta 2022 siirrettävistä 18 §:n 2 momentissa tarkoitetuista palveluista, 42 §:ssä tarkoitetuista ehdoista sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajille sekä 10 luvussa tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajille suoritettavista korvauksista. Jos yksityinen palveluntuottaja haluaa päästä sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajaksi 1 päivästä tammikuuta 2021, sen on tehtävä 45 §:ssä tarkoitettu ilmoitus maakunnalle viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2020. Maakunnan on tehtävä päätös yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan hyväksymisestä kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan tultua hyväksytyksi maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus tämän kanssa viivytyksettä. Maakunnan on tiedotettava palvelujen siirtämisestä suoran valinnan palveluntuottajien tuotantovastuulle sekä valittavista sosiaali- ja terveyskeskuksista ja valintamenettelystä maakunnan asukkaille viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2020. Maakunnan asukkaan on voitava ilmoittautua sosiaali- ja terveyskeskuksen asiakkaaksi viimeistään mainitusta ajankohdasta.	Maakunnan on tehtävä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022 päätökset sosiaali- ja terveyskeskuksiin 1 päivänä tammikuuta 2023 siirrettävistä 18 §:n 2 momentissa tarkoitetuista palveluista, 42 §:ssä tarkoitetuista ehdoista sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajille sekä 10 luvussa tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajille suoritettavista korvauksista. Jos yksityinen palveluntuottaja haluaa päästä sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluntuottajaksi 1 päivästä tammikuuta 2023, sen on tehtävä 45 §:ssä tarkoitettu ilmoitus maakunnalle viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022. Maakunnan on tehtävä päätös yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan hyväksymisestä kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan tultua hyväksytyksi maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus tämän kanssa viivytyksettä. Maakunnan on tiedotettava palvelujen siirtämisestä suoran valinnan palveluntuottajien tuotantovastuulle sekä valittavista sosiaali- ja terveyskeskuksista ja valintamenettelystä maakunnan asukkaille viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2022. Maakunnan asukkaan on voitava ilmoittautua sosiaali- ja terveyskeskuksen asiakkaaksi viimeistään mainitusta ajankohdasta. *Jos maakunta on saanut 90 §:ssä tarkoitetun luvan sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aikaisemmalle aloittamiselle tai 91 §:ssä tarkoitetun lisäajan sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aloittamiselle, lasketaan 2 – 4 momentissa tarkoitetut määräajat suhteessa siihen ajankohtaan, kun maakunnassa aloitetaan sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta*.
	90 § (uusi) *Lupa sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aikaisemmalle aloittamiselle* Valtioneuvosto myöntää maakunnalle hakemuksesta luvan 18 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen suoran valinnan palvelujen siirtämiselle sosiaali- ja terveyskeskusten tuotantovastuulle ennen 1 päivää tammikuuta 2023, jos: 1) maakunnan liikelaitoksen palvelutuotanto toimii vakaasti; 2) maakunta on päättänyt, mitä 18 §:n 2 momentissa tarkoitettuja konsultaatio- ja vastaanottopalveluja sisällytetään sosiaali- ja terveyskeskusten tuotantovastuulle; 3) maakunnan liikelaitoksen toiminta on järjestetty siten, että 37 §:n 2 momentissa tarkoitettuja palveluja voidaan antaa sosiaali- ja terveyskeskusten yhteydessä; 4) maakunta on tehnyt 43 §:ssä tarkoitetun päätöksen 42 §:ssä tarkoitetuista suoran valinnan palveluntuottajille asetettavista ehdoista; 5) maakunnalla on menettely 46 §:ssä tarkoitetulle hyväksymiselle suoran valinnan palveluntuottajaksi;

	6) maakunnalla on menettely 81 §:ssä tarkoitetulle suoran valinnan palveluntuottajien valvonnalle; 7) maakunta on päättänyt 64 §:ssä tarkoitetulla tavalla suoran valinnan palveluntuottajille maksettavista korvauksista; 8) maakunnassa on käytössä sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan edellyttämät tietojärjestelmät ja valmius asiakas- ja potilastiedon tietoturvalliseen käsittelyyn. Edellytyksenä sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aikaisemmalle aloittamiselle on lisäksi, että se ei vaaranna asiakas- eikä potilasturvallisuutta. Valtioneuvoston päätös valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä. Päätös luvan myöntämisestä on tehtävä viivytyksettä sen jälkeen, kun ministeriölle on toimitettu kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Jos maakunnassa on aloitettu tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta ennen 1 päivää tammikuuta 2023, saa asiakas, joka 21 §:n mukaisesti saa palvelunsa kyseisen maakunnan liikelaitoksesta, valita ennen 1 päivää tammikuuta 2023 sosiaali- ja terveyskeskuksen kyseisen maakunnan alueelta sekä muun sellaisen maakunnan alueelta, jossa sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta on aloitettu tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla. Jos asiakas ei valitse sosiaali- ja terveyskeskusta, hän saa 18 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut palvelut sen liikelaitoksen sosiaali- ja terveyskeskuksesta, josta hän 21 §:n mukaisesti saa palvelunsa. Jos maakunnassa ei ole aloitettu tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla sosiaali- ja terveyskeskusten toimintaa ennen 1 päivää tammikuuta 2023, kyseisen maakunnan liikelaitoksesta 21 §:n mukaisesti palvelunsa saava asiakas ei saa valita ennen 1 päivää tammikuuta 2023 sosiaali- ja terveyskeskusta maakunnista, joissa sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta on aloitettu tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla.
	91 § (uusi) *Lisäaika sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aloittamiselle* Valtioneuvosto voi hakemuksesta myöntää maakunnalle enintään yhden vuoden lisäaikaa 18 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen suoran valinnan palvelujen siirtämiselle sosiaali- ja terveyskeskusten tuotantovastuulle, jos maakunta ei pysty täyttämään 90 §:n 1 ja 2 momentin mukaisia edellytyksiä 1 päivään tammikuuta 2023 mennessä. Maakunnan hakemukseen on liitettävä maakunnan suunnitelma siitä, milloin ja miten 18 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut suoran valinnan palvelut siirretään sosiaali- ja terveyskeskusten tuotantovastuulle. Valtioneuvosto voi asettaa lisäajan myöntämistä koskevassa päätöksessään maakunnalle ehtoja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että 18 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut suoran valinnan palvelut siirretään valtioneuvoston päättämässä lisäajassa sosi-

	aali- ja terveyskeskusten tuotantovastuulle. Maakunnan on noudatettava omassa päätöksenteossaan asetettuja ehtoja. Maakunnan on haettava lisäaikaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022. Valtioneuvoston päätös valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä. Jos maakunnassa aloitetaan tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta myöhemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2023, saa asiakas, joka 21 §:n mukaisesti saa palvelunsa kyseisen maakunnan liikelaitoksesta, valita sosiaali- ja terveyskeskuksen vasta, kun kyseisessä maakunnassa on aloitettu sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta.
89 § *Suunhoidon yksiköiden toiminnan aloitus* Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 3 momentissa tarkoitetut palvelut tuotettaviksi suunhoidon yksiköihin 1 päivänä tammikuuta 2022. Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja tuotettaviksi suunhoidon yksiköihin 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen. Maakunnan on tehtävä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2021 päätökset suunhoidon yksiköille 1 päivänä tammikuuta 2023 siirrettävistä 18 §:n 4 momentissa tarkoitetuista palveluista, 42 §:ssä tarkoitetuista ehdoista suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajille sekä 10 luvussa tarkoitetuista suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajille suoritettavista korvauksista. Jos yksityinen palveluntuottaja haluaa päästä suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajaksi 1 päivästä tammikuuta 2022, sen on tehtävä 45 §:ssä tarkoitettu ilmoitus maakunnalle viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2021. Maakunnan on tehtävä päätös yksityisen suoran valinnan palvelun-tuottajan hyväksymisestä kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan tultua hyväksytyksi maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus tämän kanssa viivytyksettä. Maakunnan on tiedotettava valittavissa olevista suunhoidon yksiköistä ja valintamenettelystä maakunnan asukkaille viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2021. Maakunnan asukkaan on voitava ilmoittautua suunhoidon yksikön asiakkaaksi viimeistään mainitusta ajankohdasta.	*92* § *Suunhoidon yksiköiden toiminnan aloitus* Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 3 momentissa tarkoitetut palvelut tuotettaviksi suunhoidon yksiköihin 1 päivänä tammikuuta 2023. Maakunnan on siirrettävä 18 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja tuotettaviksi suunhoidon yksiköihin 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen. Maakunnan on tehtävä viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022 päätökset suunhoidon yksiköille 1 päivänä tammikuuta 2024 siirrettävistä 18 §:n 4 momentissa tarkoitetuista palveluista, 42 §:ssä tarkoitetuista ehdoista suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajille sekä 10 luvussa tarkoitetuista suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajille suoritettavista korvauksista. Jos yksityinen palveluntuottaja haluaa päästä suunhoidon suoran valinnan palveluntuottajaksi 1 päivästä tammikuuta 2023, sen on tehtävä 45 §:ssä tarkoitettu ilmoitus maakunnalle viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022. Maakunnan on tehtävä päätös yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan hyväksymisestä kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta. Yksityisen suoran valinnan palveluntuottajan tultua hyväksytyksi maakunnan on tehtävä 48 §:ssä tarkoitettu sopimus tämän kanssa viivytyksettä. Maakunnan on tiedotettava valittavissa olevista suunhoidon yksiköistä ja valintamenettelystä maakunnan asukkaille viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2022. Maakunnan asukkaan on voitava ilmoittautua suunhoidon yksikön asiakkaaksi viimeistään mainitusta ajankohdasta.
90§ *Sosiaali- ja terveyskeskuksen valinta* Jos maakunnan asukas ei ole valinnut sosiaali- ja terveyskeskusta ennen 1 päivää tammikuuta 2021, hän saa vuosien 2021 ja 2022 aikana suoran valinnan palvelut asuinmaakuntansa liikelaitokseen kuuluvasta sosiaali- ja terveyskeskuksesta. Asiakas saa	*93* § *Sosiaali- ja terveyskeskuksen valinta* Jos maakunnan asukas ei ole valinnut sosiaali- ja terveyskeskusta ennen 1 päivää tammikuuta 2023, hän saa vuosien 2023 ja 2024 aikana suoran valinnan palvelut asuinmaakuntansa liikelaitokseen kuuluvasta sosiaali- ja terveyskeskuksesta. Asiakas saa

kuitenkin vuosien 2021 ja 2022 aikana vaihtaa sosiaali- ja terveyskeskuksen. Ensimmäisen kerran sosiaali- ja terveyskeskuksen saa vaihtaa 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Jos 1 momentissa tarkoitettu maakunnan asukas ei ole tehnyt palveluistaan vastaavan sosiaali- ja terveyskeskuksen valintaa vuoden 2022 loppuun mennessä, maakunnan on osoitettava hänelle sosiaali- ja terveyskeskus, joka on maakunnan alueella parhaiten hänen saavutettavissaan. Alaikäisten kohdalla ja muissa erityistilanteissa sosiaali- ja terveyskeskuksen valintaan sovelletaan 11 ja 12 §:ää. Asukkaalla, jolle on osoitettu sosiaali- ja terveyskeskus, on vuonna 2023 oikeus vaihtaa sosiaali- ja terveyskeskus ensimmäisen kerran 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Maakunta on velvollinen ilmoittamaan 3 momentissa tarkoitetusta menettelystä asiakkaille, jotka eivät ole tehneet nimenomaista palveluntuottajan valintaa 2022 loppuun mennessä, viimeistään lokakuussa 2022.	kuitenkin vuosien 2023 ja 2024 aikana vaihtaa sosiaali- ja terveyskeskuksen. Ensimmäisen kerran sosiaali- ja terveyskeskuksen saa vaihtaa 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Jos 1 momentissa tarkoitettu maakunnan asukas ei ole tehnyt palveluistaan vastaavan sosiaali- ja terveyskeskuksen valintaa vuoden 2024 loppuun mennessä, maakunnan on osoitettava hänelle sosiaali- ja terveyskeskus, joka on maakunnan alueella parhaiten hänen saavutettavissaan. Alaikäisten kohdalla ja muissa erityistilanteissa sosiaali- ja terveyskeskuksen valintaan sovelletaan 11 ja 12 §:ää. Asukkaalla, jolle on osoitettu sosiaali- ja terveyskeskus, on vuonna 2025 oikeus vaihtaa sosiaali- ja terveyskeskus ensimmäisen kerran 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Maakunta on velvollinen ilmoittamaan *2* momentissa tarkoitetusta *palveluntuottajan osoittamista koskevasta* menettelystä asiakkaille, jotka eivät ole tehneet nimenomaista palveluntuottajan *valintaa ennen 1 päivää syyskuuta* 2024, viimeistään lokakuussa 2024. *Jos maakunta on saanut 90 §:ssä tarkoitetun luvan sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aikaisemmalle aloittamiselle tai 91 §:ssä tarkoitetun lisäajan sosiaali- ja terveyskeskusten toiminnan aloittamiselle, lasketaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sosiaali- ja terveyskeskuksen osoittamista koskeva kahden vuoden määräaika siitä, kun maakunnassa on aloitettu sosiaali- ja terveyskeskusten toiminta. Vastaavasti maakunta on velvollinen tekemään 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen viimeistään kaksi kuukautta ennen sosiaali- ja terveyskeskuksen osoittamista*.
91§ *Suunhoidon yksikön valinta ja suunhoidon yksikön korvaukset vuosina 2022 ja 2023* Jos maakunnan asukas ei ole valinnut suunhoidon yksikköä ennen 1 päivää tammikuuta 2024, maakunnan on osoitettava hänelle suunhoidon yksikkö, joka on maakunnan alueella parhaiten hänen saavutettavissaan. Asiakkaalla on tällöin oikeus vaihtaa vuonna 2024 suunhoidon yksikkö ensimmäisen kerran 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Suunhoidon yksikölle suoritetaan vuosina 2022 ja 2023 korvaus 65 §:n 3 momentissa säädetystä poiketen palveluyksikön asiakkaiden lukumäärän perusteella. Lisäksi tuottajalle maksetaan 67 §:n mukaisia suoriteperusteisia korvauksia. Maakunta voi päättää 68 §:n mukaisten kannustinperusteisten korvausten ja 69 §:n mukaisten muiden korvausten maksamisesta. Korvauksen maksaminen alkaa asiakkaalle tehdystä ensimmäisestä hoidon ja palvelutarpeen arvioinnista. Kiinteä korvaus määräytyy yleisimpien suunhoidon hoitotoimenpiteiden sisällön ja niiden kustannusten perusteella. Palvelutarpeen arviointiin perustuva kiinteä korvaus maksetaan kuukausittain hoitojakson aikana. Kiinteän korvauksen suuruus	*94* § *Suunhoidon yksikön valinta ja suunhoidon yksikön korvaukset vuosina 2023 ja 2024* Jos maakunnan asukas ei ole valinnut suunhoidon yksikköä ennen 1 päivää tammikuuta 2025, maakunnan on osoitettava hänelle suunhoidon yksikkö, joka on maakunnan alueella parhaiten hänen saavutettavissaan. Asiakkaalla on tällöin oikeus vaihtaa vuonna 2025 suunhoidon yksikkö ensimmäisen kerran 20 §:n 4 momentissa säädetystä määräajasta riippumatta. Suunhoidon yksikölle suoritetaan vuosina 2023 ja 2024 korvaus 65 §:n 3 momentissa säädetystä poiketen palveluyksikön asiakkaiden lukumäärän perusteella. Lisäksi tuottajalle maksetaan 67 §:n mukaisia suoriteperusteisia korvauksia. Maakunta voi päättää 68 §:n mukaisten kannustinperusteisten korvausten ja 69 §:n mukaisten muiden korvausten maksamisesta. Korvauksen maksaminen alkaa asiakkaalle tehdystä ensimmäisestä hoidon ja palvelutarpeen arvioinnista. Kiinteä korvaus määräytyy yleisimpien suunhoidon hoitotoimenpiteiden sisällön ja niiden kustannusten perusteella. Palvelutarpeen arviointiin perustuva kiinteä korvaus maksetaan kuukausittain hoitojakson aikana. Kiinteän korvauksen suuruus

määritellään siten, että se on enintään puolet maakunnan suunhoidon suoran valinnan palveluihin osoittamasta määrärahasta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kiinteän korvauksen perusteena olevat suunhoidon hoitotoimenpiteet ja korvauksen suuruus sekä toimenpidekohtaisesti 67 §:n mukaisen suoriteperusteisen korvauksen vähimmäismäärä.	määritellään siten, että se on enintään puolet maakunnan suunhoidon suoran valinnan palveluihin osoittamasta määrärahasta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kiinteän korvauksen perusteena olevat suunhoidon hoitotoimenpiteet ja korvauksen suuruus sekä toimenpidekohtaisesti 67 §:n mukaisen suoriteperusteisen korvauksen vähimmäismäärä.
92§ *Julkista palveluntuottajaa koskeva siirtymäaika* Sen estämättä, mitä 38 §:ssä säädetään, julkinen palveluntuottaja voi toimia tässä laissa tarkoitettuna palveluntuottajana enintään 31 päivään joulukuuta 2022 saakka, jos se on tehnyt palveluntuottajalain 42 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteröintiä varten. Vuoden 2023 alusta myös julkisen palveluntuottaja palveluyksiköiden on oltava 38 §:ssä tarkoitetussa palveluntuottajien rekisterissä.	*95* § *Julkista palveluntuottajaa koskeva siirtymäaika* Sen estämättä, mitä 38 §:ssä säädetään, julkinen palveluntuottaja voi toimia tässä laissa tarkoitettuna palveluntuottajana enintään 31 päivään joulukuuta 2023 saakka, jos se on tehnyt palveluntuottajalain 42 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen rekisteröintiä varten. Vuoden 2024 alusta myös julkisen palveluntuottajan palveluyksiköiden on oltava 38 §:ssä tarkoitetussa palveluntuottajien rekisterissä.
93§ *Suoran valinnan palvelujen pilotointi* Suoran valinnan palvelujen kehittämiseksi toteutetaan pilotointi vuosina 2018—2021. Pilotoinnin tarkoituksena on saada kokemusta suoran valinnan palveluista ja tukea sosiaali- ja terveyskeskusten ja suunhoidon yksiköiden toiminnan käynnistämistä. Pilotointi toteutetaan noudattaen 3 luvun säännöksiä ja se koskee 18 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja palveluja. Edellä 18 §:n 1 momentissa tarkoitettuja sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevan pilotin tulee päättyä viimeistään vuoden 2020 lopussa. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettuja suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevan pilotin tulee päättyä viimeistään vuoden 2021 lopussa. Pilottien hallinnointi siirtyy vuoden 2020 alusta asianomaisille maakunnille.	*96* § *Suoran valinnan palvelujen pilotointi* Suoran valinnan palvelujen kehittämiseksi toteutetaan pilotointi vuosina *2019—2022*. Pilotoinnin tarkoituksena on saada kokemusta suoran valinnan *palvelujen palvelukokonaisuuksista ja palveluntuottajien sopimus- ja korvausmalleista, kerätä tietoa valinnanvapauden toteutumisesta suoran valinnan palveluissa sekä* tukea sosiaali- ja terveyskeskusten ja suunhoidon yksiköiden toiminnan käynnistämistä. Pilotointi toteutetaan noudattaen 3 luvun säännöksiä ja se koskee 18 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja palveluja. Edellä 18 §:n 1 momentissa tarkoitettuja sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevan pilotin tulee päättyä viimeistään [poisto] *30 päivänä kesäkuuta 2021* [poisto]. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettuja suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevan pilotin tulee päättyä viimeistään vuoden 2022 lopussa. Pilottien hallinnointi siirtyy vuoden 2021 alusta asianomaisille maakunnille. *Pilottialueen kuntien asukkailla on oikeus valita palveluntuottajakseen alueen pilotissa mukana oleva palveluntuottaja tai vaihtoehtoisesti oikeus käyttää kunnan tai kuntayhtymän ja maakunnan muulla tavalla järjestämiä palveluja.*
94 § *Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin pilotointi* Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin käytön kehittämiseksi toteutetaan pilotointi vuosina 2018 ja 2019. Pilotoinnin tarkoituksena on saada kokemusta	*97* § *Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin pilotointi* Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin käytön kehittämiseksi toteutetaan pilotointi vuosina 2019 – 2021. Pilotoinnin tarkoituksena on saada kokemusta

asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin käytöstä ja tukea niiden käyttöönottoa. Asiakassetelin pilotointi toteutetaan noudattaen 5 luvun säännöksiä. Asiakasseteliä tulee tarjota asukkaille pilotointiin valittujen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen hankkimiseen. Henkilökohtaisen budjetin pilotointi toteutetaan noudattaen 6 luvun säännöksiä. Henkilökohtaisen budjetin pilotointi voi koskea sellaisia henkilöitä Sitä ei tarvitse kohdentaa kaikkiin 27 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin.	asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin *palvelukokonaisuuksista ja palveluprosessista, asiakassetelin arvon määrittämisestä ja henkilökohtaisen budjetin laskemisesta sekä seurantajärjestelmän kehittämisestä* ja tukea niiden käyttöönottoa. Asiakassetelin pilotointi toteutetaan noudattaen 5 luvun säännöksiä. Asiakasseteliä tulee tarjota *pilottialueen kuntien* asukkaille *hakemuksen perusteella* pilotointiin valittujen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen palvelujen hankkimiseen. Henkilökohtaisen budjetin pilotointi toteutetaan noudattaen 6 luvun säännöksiä. *Henkilökohtaista budjettia tulee tarjota pilottialueen kuntien asukkaille, jotka täyttävät 27 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetut edellytykset. Henkilökohtaisen budjetin pilotointi toteutetaan siten, että henkilökohtaista budjettia käytetään pilotointialueella hakemuksessa määritellyn mukaisesti yhdelle tai useammalle vanhuspalvelulain 3 §:n 2 kohdassa, vammaispalvelulain 2 §:ssä tai kehitysvammalain 1 §:ssä tarkoitetuille henkilöryhmille.* *Pilottialueen kuntien asukkailla, joille on myönnetty asiakasseteli tai henkilökohtainen budjetti, on oikeus valita palveluntuottajakseen alueen pilotissa mukana oleva palveluntuottaja. Asiakas voi kieltäytyä asiakassetelistä tai henkilökohtaisesta budjetista, jolloin hänellä on oikeus käyttää kunnan tai kuntayhtymän ja maakunnan muulla tavalla järjestämiä palveluja.*
95§ *Piloteissa sovellettavat säännökset* Maakuntia koskevia tässä laissa tarkoitettuja säännöksiä sovelletaan piloteissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjinä toimiviin kuntiin ja kuntayhtymiin silloin, kun ne hallinnoivat pilottia. Kunnan, kuntayhtymän tai maakunnan omistamaan yhtiöön tai muuhun yhteisöön sovelletaan piloteissa samoja säännöksiä kuin yksityisiin palveluntuottajiin. Piloteissa sovelletaan 8, 9 ja 10 luvun säännöksiä. Lisäksi piloteissa sovelletaan 3 §:ssä tarkoitettua muuta lainsäädäntöä. Yksityisiin palveluntuottajiin sovelletaan piloteissa 75 §:n säännöstä rikosoikeudellisesta virka- ja vahingonkorvausvastuusta. Palveluntuottajien valvontaan sovelletaan 81 §:ää. Vuoden 2019 loppuun asti valvonnasta vastaa kunta. Pilottiin osallistuessaan asiakkaalla on oikeus saattaa kunnan, kuntayhtymän tai maakunnan käsiteltäväksi kokemansa epäkohta 82 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Asia voidaan siirtää käsiteltäväksi palveluntuottajalle muistutuksena. Muutoksenhakuun pilottia koskevista maakunnan päätöksistä sovelletaan, mitä 83 §:ssä säädetään. Muutosta kuntien ja kuntayhtymien tekemiin 83 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään.	*98* § *Piloteissa sovellettavat säännökset* Maakuntia koskevia tässä laissa tarkoitettuja säännöksiä sovelletaan piloteissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjinä toimiviin kuntiin ja kuntayhtymiin silloin, kun ne hallinnoivat pilottia. Kunnan, kuntayhtymän tai maakunnan omistamaan yhtiöön tai muuhun yhteisöön sovelletaan piloteissa samoja säännöksiä kuin yksityisiin palveluntuottajiin. Piloteissa sovelletaan 8, 9 ja 10 luvun säännöksiä. Lisäksi piloteissa sovelletaan 3 §:ssä tarkoitettua muuta lainsäädäntöä. Yksityisiin palveluntuottajiin sovelletaan piloteissa 75 §:n säännöstä rikosoikeudellisesta virka- ja vahingonkorvausvastuusta. Palveluntuottajien valvontaan sovelletaan 81 §:ää. Vuoden 2020 loppuun asti valvonnasta *vastaavat pilotoinnin toteuttavat kunnat ja kuntayhtymät.* Pilottiin osallistuessaan asiakkaalla on oikeus *tehdä kunnalle, kuntayhtymälle tai maakunnalle kantelu* 82 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Asia voidaan siirtää käsiteltäväksi palveluntuottajalle muistutuksena. Muutoksenhakuun *pilotin aikana tehtävistä* maakunnan *ja maakunnan liikelaitoksen* päätöksistä sovelletaan, mitä 83 §:ssä säädetään. Muutosta kuntien ja kuntayhtymien *pilotin aikana* tekemiin 83 *§:n 1 momentissa* tarkoitettuihin päätöksiin haetaan siten kuin kuntalaissa *(410/2015)* säädetään.

	Muutosta kuntien ja kuntayhtymien pilotin aikana tekemiin 83 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin päätöksiin haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. *Kunnan tai kuntayhtymän pilotin aikana tekemiin 83 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin päätöksiin saa vaatia oikaisua kuntalain 134 §:n 2 momentissa tarkoitetulta viranomaiselta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.* *Hallinto-oikeuden päätökseen 7 ja 8 momentissa tarkoitetuissa asioissa saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.*
	99 § *Pilottialueiden valintakriteerit* *Pilottialueiksi voidaan valita maakunnittain maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) 5 §:n mukaisten maakuntien alueiden kunnat ja kuntayhtymät. Edellytyksenä on, että kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta. Erityisin perustein pilotin kattama alue voi olla pienempi kuin 80 prosenttia maakunnan yhteenlasketusta asukasluvusta. Edellytyksenä alueen valitsemiseksi pilottiin on lisäksi, että pilotti käsittää kaikki tai osan 96 ja 97 §:n mukaisista palveluista.* *Pilottialueiden valinnan perusteena on alueellinen kattavuus ja se, että pilottien avulla saadaan kerättyä kokemusta 96 ja 97 §:ssä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta väestö- ja palvelurakenteeltaan sekä maantieteellisiltä ja muilta olosuhteiltaan toisiinsa nähden erilaisilta alueilta ja erilaisista palvelukokonaisuuksista.* *Pilottiin valinnan edellytyksenä on, että pilottiin hakeva alue esittää suunnitelman siitä, miten se toteuttaa pilotoinnille 96 ja 97 §:ssä asetetut tavoitteet* sekä pilotoinnin toteuttamisesta ja sen tavoitteiden toteutumisen seurannasta.
96 § *Valtionavustuksen myöntäminen pilotointiin* Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää pilottien toteuttamista varten kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta valtion talousarviossa siihen osoitetun määrärahan mukaisesti. Valtionavustusta myönnetään sellaisten pilottien toteuttamista varten, joiden arvioidaan toteuttavan pilotoinnille asetetut tavoit-	100 § *Valtionavustuksen myöntäminen pilotointiin* Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää pilottien toteuttamista varten kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta valtion talousarviossa siihen osoitetun määrärahan mukaisesti. Valtionavustusta myönnetään *pilottien hallinnoinnista ja tietojärjestelmistä aiheutuviin kustannuksiin sekä pilotista aiheutuviin palvelutuotannon lisäkustannuksiin.* Valtionavustus

teet mahdollisimman hyvin. Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä. Valtionavustusta ei myönnetä kunnalle tai kuntayhtymälle, joka on tehnyt palveluntuottajan kanssa sopimuksen kaikkien 18 §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisesta. Pilotti voi sisältää sekä 93 että 94 §:ssä tarkoitettuja palveluja, ja ne voidaan sisällyttää samaan, sosiaali- ja terveysministeriölle osoitettavaan hakemukseen. Pilottialueen tulee kattaa lähtökohtaisesti kyseessä olevan maakunnan alueen kunnat ja kuntayhtymät, joiden yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 % maakunnan asukasluvusta. Erityisin perustein pilotin kattama alue voi olla pienempi kuin 80 % maakunnan yhteenlasketusta asukasluvusta. Pilotin toteuttamista varten vuosille 2020 ja 2021 myönnetty ja kohdistuva valtionapu maksetaan sille maakunnalle, jolle pilotin hallinnointi siirtyy. Valtionavustuksen hakemisesta, myöntämisestä, käytöstä ja käytön valvonnasta säädetään valtionavustuslaissa (688/2001), jollei muualla toisin säädetä tai valtion talousarviosta muuta johdu.	myönnetään täysimääräisenä. Valtionavustusta ei myönnetä kunnalle tai kuntayhtymälle, joka on tehnyt palveluntuottajan kanssa sopimuksen kaikkien 18 §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisesta. Pilotti voi sisältää sekä *96 että 97 §:ssä* tarkoitettuja palveluja, ja ne voidaan sisällyttää samaan, sosiaali- ja terveysministeriölle osoitettavaan hakemukseen. [poisto] Pilotin toteuttamista varten vuosille 2020 - 2022 myönnetty ja kohdistuva valtionapu maksetaan sille maakunnalle, jolle pilotin hallinnointi siirtyy. Valtionavustuksen hakemisesta, myöntämisestä, käytöstä ja käytön valvonnasta säädetään valtionavustuslaissa (688/2001), jollei muualla toisin säädetä tai valtion talousarviosta muuta johdu.
97 § *Maakunnan liikelaitoksen valinta* Maakunnan on tiedotettava asukkailleen maakunnan liikelaitoksen valintamenettelystä ja liikelaitoksen palveluyksiköistä ja niiden palveluista viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2019, mistä lukien maakunnan asukkaiden on voitava valita maakunnan liikelaitos ja sen 22 §:ssä tarkoitetut palveluyksiköt. Jos maakunnan asukas ei ole valinnut maakunnan liikelaitosta 1 päivään tammikuuta 2020 mennessä, asiakas saa muut kuin suoran valinnan palvelut asuinmaakuntansa liikelaitoksesta. Asiakas voi kuitenkin tällöin vaihtaa maakunnan liikelaitoksen 21 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräajasta riippumatta.	*101* § *Maakunnan liikelaitoksen valinta* Maakunnan on tiedotettava asukkailleen maakunnan liikelaitoksen valintamenettelystä ja liikelaitoksen palveluyksiköistä ja niiden palveluista viimeistään 1 päivästä lokakuuta 2020, mistä lukien maakunnan asukkaiden on voitava valita maakunnan liikelaitos ja sen 22 §:ssä tarkoitetut palveluyksiköt. Jos maakunnan asukas ei ole valinnut maakunnan liikelaitosta 1 päivään tammikuuta 2021 mennessä, asiakas saa muut kuin suoran valinnan palvelut asuinmaakuntansa liikelaitoksesta. Asiakas voi kuitenkin tällöin vaihtaa maakunnan liikelaitoksen 21 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräajasta riippumatta.

HE 52/2017
Palveluntuottajalaki

HE 52/2017	Muutosehdotus
38 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan yksityisistä sosiaalipalveluista annettu laki (922/2011) ja yksityisestä terveydenhuollosta annettu laki (152/1990). Tämän lain 13 §:ssä säädettyjä palvelun tuottajaa koskevia edellytyksiä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019.	***38 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset*** Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . *Konkurssilain (120/2004) 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun palvelun tuottajan osalta laki tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .* Tällä lailla kumotaan yksityisistä sosiaalipalveluista annettu laki (922/2011) ja yksityisestä terveydenhuollosta annettu laki (152/1990). Tämän lain 13 §:ssä säädettyjä palvelun tuottajaa koskevia edellytyksiä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019. *Tämän lain 43 § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020 saakka.*

LIITE 17.8.2018 aikatauluvastineeseen